

SLOVESNA PROSLAVA DNEVA REPUBLIKE V NOVI GORICI

Odprta nova tovarna malih zaganjalnikov

Ob 14-letnici je pričela z rednim obratovanjem tudi nova tovarna malih zaganjalnikov

Minuli četrtek so v novogoriški „Avtoelektriki“ slovesno proslavili kar tri pomembne dogodke: dan republike, 12-letnico odkar je bila ustanovljena tovarna oz. takrat obratovanje „Elektromehanike“ in hkrati so vključili v redno obratovanje novo tovarno malih zaganjalnikov.

Celotno slovesnost je skrajša pokvaril dež, ki je vztrajno padal vse dopoldne. Program, ki bi moral potekati pred novo tovarno, poleg odra so nato nekaj spremenili in improvizirali majhen govorniški oder v sami novi tovarni. Okrog nje je nato zbral malone celoten 1.500 članski kolektiv industrije in še številni povabljeni gostje.

Dež in hladno vreme pa slovesnega vzdušja nista pokvarila, za to je že v

začetku poskrbel domači pevski zbor pod vodstvom Jožeta Ušaja, ki je z bojnimi in partizanskimi pesmimi ustvaril prijetno razpoloženje.

Osrednji govor na proslavi je imel predsednik delovne organizacije Drago Štefanič. Prikazal je razvoj tovarne od samega začetka, njene napore za uresničevanje vsakoletne rasti proizvodnje in sedanjo razvojno fazo, ko industrija odpira novo tovarno. Z njo bo odpravljeno ozko grlo pri programu zaganjalnikov, industrija pa bo sedaj končno tudi lahko prešla v izvoz mnogo večjih količin avtoelektričnih delov, kot doslej. Za njim je spregovoril predsednik zbora združenega dela republiške skupščine Štefan Nemeč. Poudaril je pomembnost tovarne in njeno rast za ta obmejni predel Goriške in zaželel kolektivu še več uspehov glede na zastavljene načrte.

Sledil je nastop gledališčnika Andreja Jelačina, ki je z veselimi recitacijami poživil proslavo, in nato še Goriškega okteta, dokler ni domači moški pevski zbor s pesmijo zaključil kulturni program.

Na temelju sklepa zbora delavcev je nato Fabjan Vičič prebral sklep o organizaciji TOZD malih zaganjalnikov, nato pa je najstarejši delavec v delovni organizaciji Rafael Leban odprl novo tovarno, ponos sedanje industrije.

Številni gostje, predstavniki republiških in občinskih organov ter družbenopolitičnih organizacij so si nato pozorno ogledali posamezne faze proizvodnje v novi tovarni in nato še montažni del „malih zab“ v CIMOS. Med gosti smo opazili tudi bivšega dolgoletnega direktorja novogoriške „Avtoelektrike“ Antona Seljaka, ki mu pritiče nemajhna zasluga za tako uspešen razvoj sedanje industrije v minulem obdobju.

Marjan Krajič

Moški pevski zbor Avtoelektrike je lepo izpopolnil program

POŽAR V SKLADIŠČU NA LINHARTOVI CESTI ŠOLA ZA PRIHODNJE

Po toči zvoniti je prepozno, toda...

KAJ SMO MOGLI, ALI KAJ MOREMO IN MORAMO STORITI.

Pred štirinajstimi dnevi je „Iskra“ prizadejal nepričakovan, nesrečen dogodek. Zgorelo je skladišče na Linhartovi cesti v Ljubljani, kjer so službe marketinga hranile svoje propagandno blago. Pogoreli smo tako rekoč do tal. Znašli smo se praznih rok glede prospektnega gradiva in drugih propagandnih pripomočkov, uničena je tehnična in dekorativna oprema za prirejanje sejmov in drugih manifestacij, zgorelo je tudi nekaj sejmskih eksponatov, ki so bili v skladišču na prehodu iz tovarna na sejme, ali pa obratno. Skupna škoda je ocenjena na vsoto med 450 in 500 milijonov starih dinarjev. Od te vsote odpade 220 starih milijonov za propekte in drugo propagandno blago, 55 starih milijonov za eksponate, ostalo pa na predmete opreme za prirejanje sejmov.

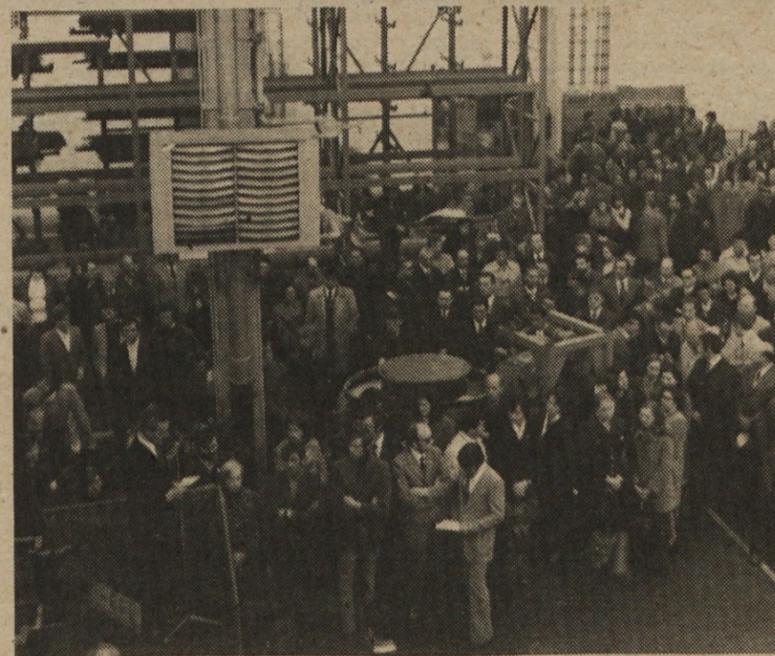
Zakaj je prišlo do požara? Strokovnjaki v preiskavi so ugotovili, da zaradi električnega stika na kabelskih glavah. Ali bi lahko preprečili požar? Čeprav so si strokovne službe Iskra Commerce, ki skrbijo za pridobivanje, vzdrževanje in varnost vseh skladiščnih prostorov prizadevale, da bi tudi glede tega skladišča zagotovile vse potrebne ukrepe, se jim to očitno ni posrečilo. Obnovili smo notranjo električno napeljavo za razsvetljavo in ogrevanje, medtem ko je Elektro Ljubljana na zahtevo strank, ki so locirane na tej lokaciji obnovil glavni priključek z razvodom. Na tej osnovi smo od Elektro Ljubljana tudi dobili uporabno dovoljenje, oz. energetska soglasje, za kar smo lahko sklepali, da je zadeva okrog električnih instalacij urejena.

Urejena je bila tudi požarna preventiva za prvo intervencijo z gasilnimi aparati, prav tako pa je bil zagotovljen stalni dnevni in občasn nočni nadzor s strani podjetja Varnost, s katerim je Iskra Commerce sklenil pogodbo v ta namen.

Da bi zavarovali premoženje pred morebitno požarno, ali kakšno drugačno nevarnostjo, smo tudi zavarovali objekt in blago, ki je bilo v njem pri Zavarovalnici Sava z najvišjo možno postavko 3,5 promila. Pričakujemo, da bomo dobili škodo povrnjeno v zavarovalnem postopku, ki je

že v teku in za katerega smo že zbrali skoraj vso potrebno dokumentacijo.

Ne da bi tendenciozno zavijali ta nesrečni požar v plašč ravnih objektivnih okoliščin, toda primer sam nam ponuja nekaj spoznanj. Hitra proizvodnja in prodajna rast Iskre le s težavo vleče za seboj sočasno pridobivanje ustreznih skladiščnih zmogljivosti, ki so nujni pogoj takšne Iskrine rasti. Nemogoče je enostransko planirati razvoj proizvodnje in prodaje, hkrati pa se glede skladišč pa tudi glede novih prodajnih prostorov in (Nadaljevanje na 2. strani)

Med slavnostnim govorom

Predsednik republike je ob letošnjem prazniku nove Jugoslavije odprl spominski dom borcev NOV in jugoslovanske mladine v Kumrovcu, dom, ki ne bo le dom počitka, pač pa šola marksizma in leninizma ter naše družbene stvarnosti. Predsednik Tito je nato 1. decembra vzdal prvi steber bodoče jedrske elektrarne v Krškem, tega pomembnega energetskega objekta pri nas, ki naj bi po dograditvi v l. 1979 dajal 4,4 milijarde kilovatnih ur električne energije letno. Od tu je tudi pričujoči posnetek.

Slovenska delegacija pod vodstvom predsednika izvršnega sveta SRS inž. Andreja Marince ob vrnitvi v domovino na brniškem letališču.

Uspešna turneja delegacije IS SRS

Iz Združenih držav Amerike se je 26. novembra po štirinajstodnevni uspešni turneji vrnila v domovino delegacija izvršnega sveta SRS, ki jo je vodil predsednik IS SRS inž. Andrej Marinc. V delegaciji je sodeloval med drugimi tudi generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs.

Slovenska delegacija se je prve dni obiska v ZDA pogovarjala z zastopniki nekaterih ameriških bank, med drugim tudi z zastopniki Mednarodne banke za razvoj. Program obiska je bil izredno natrpan, vendar pa so razgovori z zastopniki oblasti, gospodarstva, bank in drugimi nedvomno bili uspešni. Pokazalo se je veliko zanimanje za sodelovanje z Jugoslavijo, na področju razvoja razvitejših oblik

sodelovanja, zlasti v kooperaciji v industriji, skupnih vlaganjih in v razvoju sodelovanja v sodobni tehnologiji.

Nadalje si je naša delegacija na svoji poti po ZDA ogledala gradnjo sodobne jedrske centrale ter mesta Washington, Pittsburg, Cleveland, Chicago, Buffalo in druga. Srečala se je tudi s slovenskimi izseljenci v ZDA, pri katerih je bila še zlasti prisrčno sprejeta.

Vodja delegacije IS SRS inž. Andrej Marinc je ob vrnitvi v domovino dobro ocenil rezultate štirinajstodnevne obiska delegacije v ZDA, poudarjajoč pri tem prepričanje, da je bil obisk dobro ocenjen tudi z ameriške strani.

Zahvala Iskri

Spoštovani tovariš Vladimir Logar!

V imenu vseh udeležencev IV. kongresa JUMA, ki je bil v Portorožu 24. in 25. oktobra 1974, se po tej poti najlepše zahvaljujemo za organizacijo sprejema in prikaz designa izdelkov vašega podjetja Iskra Kranj. Čestitamo vam k uspešnemu poslovanju in želimo celotnemu delovnemu kolektivu še veliko uspehov v nadaljnjem delu.

„JUMA“ Zagreb:
generalni sekretar:
dr. Josip Senečić

Zagreb, 18.11.1974.

Po toči zvoniti je prepozno, toda...

(Nadaljevanje s 1. strani)

servisnih dejavnosti zadovoljevati z besedno tolažbo: „bo že kako, sedaj nimamo denarja za vse“. Toda res je tudi to, da denarja ne bo nikoli dovolj, ali pa toliko, da bi lahko pokrili vse tekoče in perspektivne potrebe Iskrinega razvoja.

Prav zaradi tega smo se znašli v položaju, ko nam primanjkuje skladiščnih prostorov in v primeru marketingovega skladišča smo bili primorani skleniti najemno pogodbo za skoraj že dotrajani baročni objekt, ki ga je bilo fizično in tehnično težko tako popolno zavarovati, da bi se mogli povsem izogniti nevarnosti požara.

Prav je, če ob tej priložnosti ponovno opozorimo, da tudi drugi delovni prostori služb marketinga niso v dosti boljšem stanju kot je bilo pogorelo skladišče, da ne omenjamo problema njihove funkcionalnosti in končno tudi ne problema njihove uglednosti, česar zaradi pomena del, ki jih službe marketinga opravljajo, zaradi njihovega izredno dinamičnega komuniciranja pa tudi zaradi zahtevnosti njihovih stvaritev, ne gre podcenjevati.

Prej, ali slej bo potrebno tudi za te dejavnosti v Iskri najti ustrezne, trajne ter skupne prostorske rešitve.

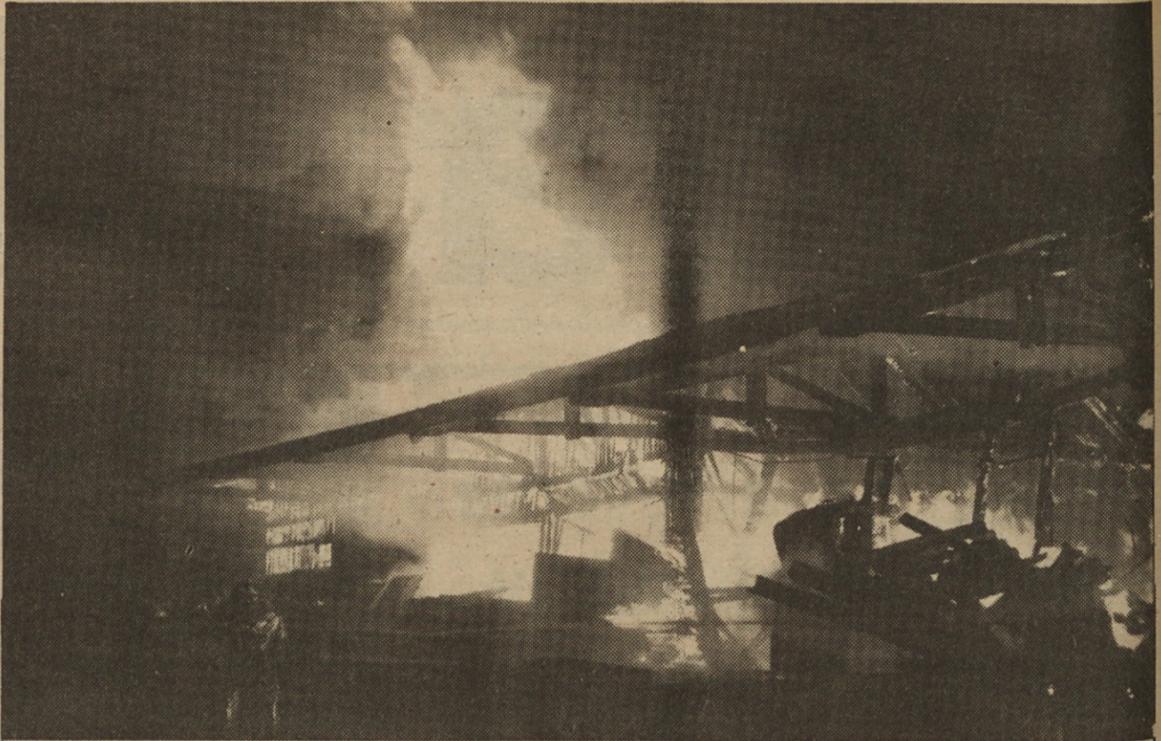
Po uničujočem požaru se je sektor Marketing brez lastne krivde znašel v položaju, ki je vse prej kot zavirljiv. Pogoreli so vsi prospekti, sejemska oprema in dragoceni propagandni in drugi rekviziti ter eksponati. Potrebno bo velikansko delo in napor, da bomo čimprej obnovili nujno potrebni

prospektni material in se tudi drugače in v celoti usposobili za zahtevno propagandno in komercialno delovanje na domačem in tujih trgih.

Računamo, da nam bo potreben čas skoraj enega leta, da bi mogli v celoti nadomestiti vse tisto, za kar smo že bili usposobljeni. Morda je v tej nevarnosti prekinitve naše usposobljenosti in prisotnosti na trgu pri naročnikih in kupcih še večja škoda, kot pa je neposredno materialna, ki je nastala s požarom.

V sektorju Marketing smo skupaj z odgovornimi tovariši branžnih direktij že sprejeli potrebne ukrepe, da bi čimprej zapolnili nastalo vrzel. Potrebna nam bo tako moralna, kot materialna opora in pomoč. Hkrati s tem, ko smo v sektorju Marketing praktično prisiljeni v mnogih stvareh začeti znova, pa nam je ponujena tudi možnost, da že na začetku nove poti odstranimo vse hibe, ki so spremljale naše dosedanje delo, bodisi pri pripravljanju in razpošiljanju prospektnega gradiva, bodisi pri propagandnih akcijah, ali pa pri sejmskih prireditvah. Tudi dejstvo novih branžnih podjetij, ki so sedaj v procesu svojega formiranja bo terjalo polno prisotnost v koncipiranju novih poti dejavnosti marketinških služb.

Delavci v sektorju marketing pa tudi sicer ne dvomimo, da bomo za svoje delo iz nastalih težav v nove pogoje dobili pri ostalih sodelavcih Iskre in Iskra Commerce še posebej vso potrebno oporo in pomoč. Mi pa se zavezujemo, da bomo storili resnično vse, kar moremo in znamo, da bo praznina čimprej zapolnjena. F. M.

HUDE POSLEDICE

Neukrotljivi plameni so kljub izrednemu prizadevanju požrtvovalnih gasilcev nezadržno opravili svoje uničevalno delo. Ostalo je žalostno pogorišče in nemajhna materialna škoda.

Nagrade so najprej podelili tistim, ki so v IRI že 10 let, nato 20-letnikom, zatem pa še 25-letnikom in tistim, ki odhajajo v pokoj. Delovnim jubilarom je nagrade podelil predsednik sveta Instituta Anton Vidmar, spominske knjige pa je tistim, ki gredo v pokoj, razdelil predsednik sindikalne organizacije v IRI Franc Kmetič.

Jubileja, ki je bil še toliko bolj slovesen, saj je sovpadal s praznovanjem Dneva republike, so se poleg nagrajencev udeležili tudi številni vodilni in družbenopolitični delavci Iskre in IRI, med njimi tudi bivša direktorja Instituta Franc Dobnikar in Jože Gogala.

Čestitkam jubilarom se pridružuje tudi naše glasilo.

lad Letošnji jubilarji desetletnega dela v IRI

ISKRA - RAZVOJNI INSTITUT, LJUBLJANA

Nagradili svoje delovne jubilarante

V Klubu poslancev v Ljubljani je bila v četrtek, 28. novembra slovesnost ob nagraditvi delovnih jubilarantov. Priznanja in nagrade so podelili tistim, ki so v Iskri zaposleni že 25 oziroma 20 let, in pa tistim, ki so v Raziskovalnem inštitutu že 10 let. Hkrati so se na slovesnosti poslovili od šestih delavcev, ki so ali pa bodo še letos odšli v pokoj.

Slovesnost je odprl v.d. sekretarja v IRI Mičo Cerovac, ki je jubilarom čestital v imenu vodstev družbenopolitičnih organizacij, vodstva Instituta in v svojem imenu. Hkrati se jim je zahvalil za ves njihov trud in delovni prispevek, ki so ga doprinesli za razvoj IRI.

Za Mičom Cerovcem je spregovoril glavni direktor Instituta Erik Vrenko. Tudi on je čestital jubilarom ter na kratko oral pot Instituta, čestitkam pa se je nato pridružil tudi sekretar ZK v IRI Alojz Mencin.

Jubilarji dvajsetletnega dela v IRI.

V Semiču delavni

Ni še dolgo tega, ko so ob obstoječih tovarniških objektih tovarne kondenzatorjev v Semiču spet stekla gradbena dela. Začela se je namreč gradnja novih proizvodnih prostorov v izmeri 3.400 kvadratnih metrov, kot posledica potreb po nezadržni rasti proizvodnje.

Semiški delovni kolektiv, ki se je dobro uveljavil tako doma kot tudi na inozemskih tržiščih, sledi povpraševanju po njegovih izdelkih, zato nezadržno raste in si prizadeva zahtevam tržišča čim bolj ugoditi. Pred letom odprti novi obrat v Črnomlju, preurejeni proizvodni prostori nekda-

nje obratnega servisa v Semiču in spremembe ter dopolnitve v obstoječih tovarniških objektih so odraz teh prizadevanj in teženj kolektiva, da bi svojo proizvodnjo čim bolj razširil in posodobil ter si s tem še bolj na stežaj odprl vrata v svet.

Njegovi načrti temeljijo na realnih možnostih, prav tako pa tudi poslovni rezultati govore v prid tako načrtovani prihodnosti tovarne. Mimogrede si pri tem oglejmo še nekatere podatke iz letošnjega poslovanja tovarne kondenzatorjev v Semiču.

V devetih mesecih letošnjega poslovanja je tovarna v Semiču ustvarila 109 milijonov dinarjev celotnega dohodka, kar je za 33% več od tega, kar je ustvarila v devetih mesecih preteklega leta. Pri tem velja posebej poudariti njen porast izvoza, saj je

(Dalje na 3. strani)

Na proslavi 28. novembra t.l. v Klubu poslancev SRS so bili nagrajeni naslednji jubilarji dela: za 25-letno delovno dobo: Bojan Kovačič (RRS 220), Franc Erbežnik (RRS 220), Rado Dekleva (RRS 300), Marija Ravnikar (STS 700); za 20-letno delovno dobo: Janez Gospodarič (RRS 220), Miroslava Hribar, Marija Uhan in Mijo Čepuran (vsi trije iz RRS 220), Emilija Soklič, Aleksander Sirk in Marija Koren (vsi trije iz S. razvoj. oddelka 25), Ana Novak, Franc Peterca, Danica Polončič, Edo Prostor in Marija Srakar (vsi iz RRS 300), Vaso Suyer in Dušan Vavpotič (oba iz STS 700), Anton Friškovec (RS 750), Lojzka Hribovšek, Julijana Jenko, Sofija Šinkovec, Mateja Šmalc in Vladimir Noč (vsi iz RRS 800), Alojzija Kogoj, Marija Kovič in dr. Bruno Rusjan (vsi iz Skupnih služb IRI); za 10-letno delovno dobo: Vinko Dobnikar, Anton Zorko in Milivoj Žmitek (vsi iz RS 200), Jože Mašek, Anton Novljan, Franc Štefančič, Jožica Tomšič in Stanislav Grošelj (vsi iz RRS 220), Janez Gorjan, Marjeta Jesenovec in Robert Mohorič (vsi iz S. razvoj. oddelka 25), Marko Samaluk, Marija Fras-Stanovnik, Florijana Vizlar in Ema Debeljak (vsi iz RRS 300), dr. Zvonko Krevelj (RRS 350), Stane Guzelj, Franc Jurca, Jože Žitko in Aleksander Škerl (vsi iz Centralnih delavnic 500), Francka Alič, Marta Jarc, Antonija Klemenčič, Marija Krmelj, Marina Ložar in Marjan Mozetič (vsi iz STS 700), Veljko Sušulič, Marjeta Vindišar in Ludvik Merklin (vsi iz SMK 750), Martina Škrabl in Olga Gričar (obe iz RRS 200), Rozina Baler, Cecilija Butinar, Georg Dežman, Berta Pečan, Ivanka Perpar, Peter Pleško, Jože Sedej in Mara Stegel (vsi iz Skupnih služb IRI). Upokojeni pa so bili v letu 1974 naslednji dolgoletni sodelavci: Rado Dekleva (300), Marjan Lavrenčič (900), Ivan Marc (500), Rudi Omota (300), Rihard Rossbaud (910) in Stanislav Ručman (300).

Prvi skupni nastop

Na licitaciji poslovnega združenja jugoslovanskega elektro gospodarstva JUGEL, razpisani v skladu z zahtevami na osnovi mednarodnega kredita za izgradnjo kompletnega telekomunikacijskega sistema v Jugoslaviji in dobavi ustrezne opreme, se je prvič in kot močan konkurent renomiranim tujim firmam kot so Siemens, Brown Bowery in druge, pojavil konzorcij, ki ga sestavljajo Institut „Mihajlo Pupin“ iz Beograda, Iskra in Elektronska industrija iz Niša.

To je prvi rezultat združevanja znanosti in proizvodnje hkrati nastop skupine domačih firm v hudem konkurenčnem boju s tujimi. Ta skupen nastop so pogojevali vsestranski ekonomski interesi in pomeni prvi viden napredek na področju združevanja dela, čemur neomejene možnosti dajejo

tudi v novi ustavi obsežni odnosi.

Združevanje znanosti in proizvodnje ter skupen nastop tega konzorcija v boju s tujo konkurenco pa hkrati odpira možnosti tudi na drugih področjih, pri obsežnih in zahtevnih projektih, kot so razen celotnega telekomunikacijskega sistema v Jugoslaviji še rešitve v izkoriščanju in prenosu električne energije v enotnem jugoslovanskem sistemu, gradnja plinovoda, naftovoda in drugih, kjer prihaja in bo prihajalo do združevanja znanosti in proizvodnje, da bo lažje izpeljati sprejete načrte.

Nedvomno je to povezovanje prvo, a od njega si lahko veliko obetamo tudi v tem pogledu, da bo vzpodbudilo nadaljnjo rast konzorcijev domačih partnerjev, ki bodo kos tuji konkurenci in zahtevnim nalogam, ki jih bo

Od jubilarantov 25-letnega dela je kamera uspela ujeti le te tri.

Štirje od letos upokojenih sodelavcev IRI, dva zaradi bolezni odsotna.

OPRAVIČILO

V 44. številki Iskre je pri članku J.P.T.: Družbena samozaščita in njena vloga v Iskri po pomoti izpadel naslednji odstavek:

Ce se bodo pojavljale le splošne formulacije, namesto konkretnih nalog in obveznosti, bo razvoj relativno počasen, če pa bodo statutarne komisije, skupaj z družbenopolitičnimi faktorji to uspešno izpeljale, bo to za bodočo aktivnost delovnih ljudi na področju družbene samozaščite, kot osnovni varnostnega sistema, bistvenega pomena.

v prihodnosti prav gotovo treba izpeljati.

O sodelovanju Instituta Mihajlo Pupin. Iskre in EI Niš bomo prav gotovo še pisali.

OBVESTILO

Izvršni odbor kluba štipendistov Iskre obvešča vse štipendiste Iskre, da bo redna letna skupščina v četrtek, 12. 12. 1974, ob 18. uri na fakulteti za elektrotehniko v predavalnici 1. Vabimo vse štipendiste, da se skupščine udeležijo v največjem številu.

Polprevodniki dobili obratno ambulanto

V počastitev 29. novembra — Dneva republike so v Polprevodnikih odprli obratno ambulanto. Ambulanta je v prenovljenem poslojpu, v katerem so imele do nedavnega svoje prostore nekatere službe tega kolektiva.

Za obratno ambulanto so se trboveljski Iskraši odločili že pred dobrimi štirimi leti. Ker bi bila za njih ta investicija previsoka, so navezali stike s sosednjima tovarnoma Pekom in TIKI, podjetjema, ki sta pokazala: največ zanimanja za ta objekt.

Na slovesnosti ob otvoritvi ambulante je govoril direktor Polprevodnikov Zika Abramovič. Med drugim je poudaril, da je to prva obratna ambulanta v Zasavju ter prisotne seznanil z gospodarjenjem in načrti

Združenega podjetja Iskra, kot tudi v podjetjih Peko in TIKI.

V TPT so o ustanovitvi obratne ambulante začeli premišljevali konec leta 1970, že takoj naslednje leto pa so ustanovili koordinacijski odbor, ki naj bi izpeljal to akcijo. V tem odboru so bili poleg predstavnikov Polprevodnikov še predstavniki TIKI in PEKA. Načrte so začeli uresničevati aprila letos. Odločili so se za adaptacijo nekdanjega stanovanjskega poslojpa, ki stoji znotraj tovarniškega dvorišča. Kupili so že del opreme, skrb za kadre pa je prevzel Zdravstveni dom Zasavje. Celotna investicija bo veljala okoli 340.000 dinarjev. To vsoto si bodo razdelile tovarne glede na število delavcev. Za informacijo naj povemo,

da je v Polprevodnikih zaposlenih okoli 540 delavcev, v Peku 260, v TIKI pa 130. Ambulanta bo torej skrbel za zdravje skoraj 1000 delavk in delavcev omenjenih treh trboveljskih kolektivov.

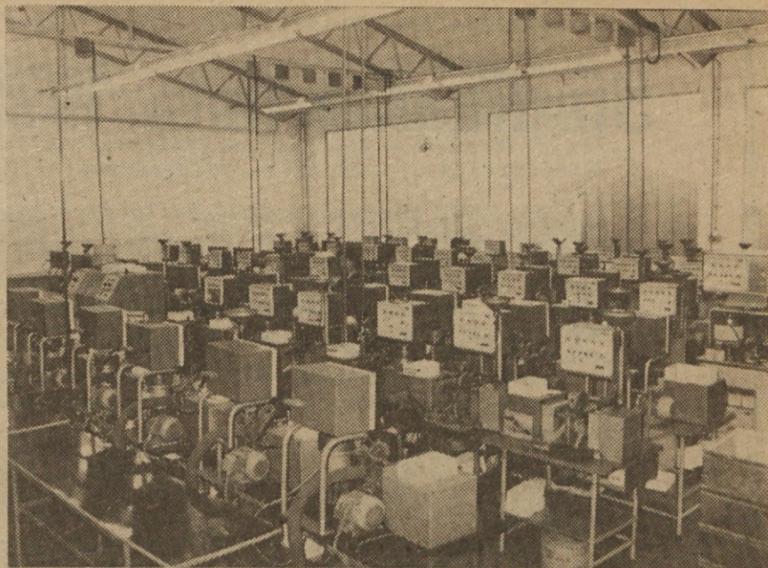
Na preventivnem področju je investitorjem priskočila na pomoč s kadri TOZD Medicina dela, za kurativni del pa TOZD Splošna medicina Zdravstvenega doma Zasavje.

V Polprevodnikih poudarjajo, da bodo stremeli za tem, da bodo v obratni ambulanti opravljali 60% preventivnega in 40% kurativnega dela.

Otvoritev obratne ambulante je narekovala predvsem skrb za delovnega človeka. Delavke in delavci iz Polprevodnikov so morali doslej v primeru bolezni v precej oddaljeni Zdravstveni dom. Pri tem so ponavadi izgubili vse dopoldne v najboljšem primeru pa par ur. Z otvoritvijo ambulante se bodo izognili „tradicionalnemu“ večurnemu čakanju, tovarne pa bodo prihranile precej denarja zaradi izgubljenih ur.

V Polprevodnikih so zdaj že začeli urejevati centralno vodeno kartoteko, uvedli bodo nadzor na domu, ambulanta pa bo pristojna tudi za priznanje bolniškega staleža. Delo v ambulanti nameravajo organizirati tako, da jim bodo vsako jutro iz tovarn sporočili imena delavcev, ki želijo na pregled. Nato jih bodo časovno razporedili, tako da v ambulanti ne bo nobenega čakanja, saj bo vsak delavec pravočasno obveščen, kdaj bo na vrsti za pregled. V Polprevodnikih bodo delavke oz. delavce poklicali v ambulanto kar po zvočniku, manjši zdravstveni posegi kot npr. previjanje in injekcije pa bodo v določenem času.

Otvoritev obratne ambulante je vsekakor velik uspeh za Tovarno polprevodnikov, tovarno, ki se je še do nedavnega borila s težavami in problemi napačnih investicij, zdaj pa, ko je dobila pravo vodstvo, te težave izginjajo, zdravi trboveljski kolektiv pa iz dneva v dan žanje nove uspehe.

Del strojne opreme v novi proizvodni dvorani uporov v Sentjerneju.

ISKRA-IEZE, LJUBLJANA

Nadaljnja rast

Letošnji občinski praznik občine Novo mesto je delovni kolektiv IEZE — TOZD Upori v Sentjerneju proslavil s pomembnim delovnim uspehom — z otvoritvijo novih proizvodnih prostorov za proizvodnjo uporov. Ta dogodek sam smo tedaj sicer v našem listu registrirali, vendar glede na njegovo pomembnost preskromno, zato smo se hkrati obvezali kaj več povedati drugič in to bomo storili danes.

Zgraditev novih proizvodnih prostorov za TOZD Upori vsekakor predstavlja veliko pridobitev, saj bo odslej proizvodnja uporov podvojena. V novo proizvodno halo so zvrstili številne nove in sodobne naprave, sad dela domačih strokovnjakov in s tem dosegli, da bo iz njih prihajalo letno že 600 milijonov uporov. Ta količina teh pomembnih elementov je za naše

jugoslovanske razmere že dokajšnja, saj jih celotna jugoslovanska elektronska industrija porabi le dobrih 12%, v svetovnem merilu pa glede na porabo teh elementov še vedno ni veliko.

Tovarna v Sentjerneju se je v letih svoje nenehne rasti solidno uveljavila na mednarodnih tržiščih in tja bi lahko plasirala še mnogo več teh svojih izdelkov. Povečevanje količin kvalitetnih uporov je zagadelej bilo umestno, predvsem tudi zato, ker je proizvodnja v večjih serijah nedvomno rentabilnejša.

Podvojitve proizvodnje uporov, katerih pretežni del odhaja na tuja tržišča, je izrednega pomena, hkrati pa tem večji dosežek, če vemo, da so naprave, na katerih zdaj teče ta proizvodnja, plod umskega dela domačih strokovnjakov, uresničitev lastnih zamisli in povečini tudi domač izdelok. Tudi to je izreden dosežek kolektiva in na drugi strani prihranek, saj bi morali za nakup takšnih naprav odšteti še mnogo več. Prav zasnova in lastna izdelava teh naprav pa tovarni odpira še druge možnosti; poleg uporov bo poslej lahko izvažala tudi znanje, z drugimi besedami povedano — lahko bo uspešno sodelovala z odpiranjem novih tovarn v svetu.

Sentjernečani pa s tem še niso zadovoljni. Menijo celo, da se razvijajo prepočasi in komaj so dosegli lep uspeh na področju proizvodnje uporov, že dozorevajo načrti za pospeševanje proizvodnje drugega najpomembnejšega njihovega izdelka — potenciometrov. Posodobljanje proizvodnega programa je tista nujna usmeritev tovarne, ki bo tudi v perspektivi zagotavljala kolektivu solidno prihodnost, delo in zanesljiv dohodek.

Načrtujejo izgradnjo 8.000 kv. metrov novih proizvodnih prostorov v neposredni bližini obstoječih tovarniških objektov, v katerih pa bo prav tako postopno moralo priti do modernizacije in prilagoditve za proizvodnjo novih, sodobnih tipov izdelkov.

Pri tem imamo v mislih novo vrsto potenciometrov — zahtevnejšo in sodobnejšo, torej nov program potenciometrov, pri katerih bo nosilec uporabnega sloja keramika. Uporabljali bodo domačo keramiko. Dosedanje raziskave in dosežki, v sodelovanju z inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko ter Jožef Stefan v Ljubljani pa obetajo izdelek, s katerim se bo tovarna na inozemskih trgih še bolj utrdila in uveljavila svoje plasmajske možnosti.

Teh nekaj drobcev o načrtih kolektiva v Sentjerneju in ob doseženem v dosedanjih prizadevanjih govori za to, da ubirajo pravo pot, pot, ki nedvomno tej enoti Iskre odpira lepe perspektive, prav gotovo pa zagotavlja nadaljnji vzpon in rast v okviru brane elementov, ki se prav zdaj snuje in dobiva popolnejšo obliko.

Uspehi prizadevanj sentjernejskega delovnega kolektiva pa tudi nam obetajo, da bomo v prihodnje, morda še več in pogosteje kot doslej, lahko spregovorili o njihovih delovnih rezultatih in lepih dosežkih.

-C-

S slavnosti ob otvoritvi obratne ambulante v Polprevodnikih.

Transportna problematika Iskre

Potrebe po povečani produktivnosti vedno bolj zajemajo tudi področje manipulacije z blagom, bodisi, da je to notranji transport in skladiščenje, ali pa zunanji transport. Problem transporta blaga je treba gledati in obravnavati integralno, kajti modernizacija enega področja transporta lahko na drugi strani povzroči povečanje stroškov. Prav zato je treba problem transporta proučevati v zvezi s celotnim proizvodnim procesom.

V Iskri lahko zunanji transport obravnavamo z dveh vidikov, to je enkrat kot transport blaga od dobavitelja repromateriala do tovarn Iskre, oz. od tovarn do skladišč ter drugič kot transport blaga od skladišč do kupcev. Vmesna faza pa je do skladiščenja izdelkov ter rezervnih delov v dislociranih skladiščih Iskre. Izhodiščna točka, s katere je treba izhajati pri pregledu obstoječega stanja je tovarniški odpremi prostor. Že v samem pričetku transportne faze se v Iskri srečamo s stanjem, ki vsekakor ni vzpodbudno, kajti nakladanje in razkladanje blaga je še v veliki meri ročno s prekladanjem.

Vzrok za tako stanje je seveda treba iskati tako v nezainteresiranosti tovarn, da bi svoje artikole pakirali v ustrezno embalažo ter jo zlagali na palete, kot v pomanjkanju finančnih sredstev za izgradnjo nakladalnih ramp in nabavo viličarjev ter ustreznega števila palet.

Že v začetni fazi se torej srečamo s problemom paletizacije, ki je v Iskri dejansko še v razvojni fazi. Pomanjkanju paletizacije, to je transportu blaga na paletah bi bilo treba posvetiti več pozornosti, saj so prednosti paletiziranega blaga ne samo v hitrejšem transportu, ampak tudi v zmanjšanju števila transportnih delavcev, v manjšem procentu poškodovane robe, v lažjem in preglednejšem skladiščenju ter v uporabi mehaniziranih sredstev za manipulacijo z blagom.

Trenutno uporabljamo v Iskri naslednje vrste palet:

— ravno leseno zamenljivo paleto velikosti 800 x 1200 mm, ki so jo osvojile in standardizirale mednarodne železniško-transportne družbe. Ta vrsta palete je tudi mednarodni in jugoslovanski standard. Na tej paleti v Iskri transportiramo različne izdelke,

kot so gospodinjiski aparati, rotacijski stroji, magnetofoni, gramofoni itd.

— žičnato boks paleto 800 x 1200 x 970 mm, ki se uporablja za transport števcov, instrumentov, rezervnih delov, starterjev, dinam, regulatorjev in vztrajnikov ter za skladiščenje vezalne žice.

— paleta enodnevnica 800 x 1200 mm je izdelana iz slabših vrst lesa in se uporablja kot interna skladiščna paleta, ali pa kot nezamenljiva paleta za odpremo blaga do kupca in se mu tudi zaračunava.

— specialne lesene palete, katerih dimenzije so različne, ker so pogojene z dobavo blaga od tujih dobaviteljev.

— posebno področje transporta so izdelki v specialni embalaži, ki je v večini primerov izdelana tako, da jo lahko transportiramo z viličarjem. Običajno uporabljamo specialno embalažo za transport usmernikov, kinoprojektorjev in stojal za telefonske centrale.

Za manipulacijo s paletami uporabljamo različna manipulativna sredstva, kot so ročni, motorni in električni viličarji.

Uporabljeni viličarji so zelo različni, tako po nosilnosti, kot po znakmah, kar seveda otežuje redno vzdrževanje in popravila. Tudi sama opremljenost z viličarji ni zadovoljiva, kajti da bi imeli v vsakem dislociranem skladišču svoj viličar je seveda predrago, da pa bi ga vozili iz skladišča v skladišče pa je neracionalno zaradi prevelikih razdalj.

Velik odstotek transporta zajema prevoz izdelkov od tovarn do skladišč Iskre. Na tem področju je še mnogo neurejenega, oz. nenačrtnega transporta blaga, tako da je dinamika dovoza blaga v skladišča zelo različna.

Namesto, da bi bil dovoz robe prek meseca, ali leta kontinuiran, prihaja do izrazitih oscilacij, ki zasičijo razkladalne kapacitete skladišč. V skladišču tudi niso obveščeni o prihodu blaga niti en dan prej, tako da pogosto pride do pomanjkanja skladiščnih površin in delovne sile.

Najbolj kritično področje transporta predstavlja transport finalnih izdelkov in rezervnih delov do kupca. Blago pošiljamo do kupca na vse možne načine: s pošto, železnico, s

Predsednik skupščine ZP in delavskega sveta SOZD elektrokovinske industrije, Ljubljana — Vladimir Logar govori ob slavnosti otvoritvi nove hale za proizvodnjo uporov v Sentjerneju.

tujimi avtoprevozniki ter z lastnimi avtomobili. Čeprav imamo dogovor z Železniško transportnim podjetjem o prevozu kartonov in palet, smo večkrat prisiljeni najemati tuje kamionske storitve, kajti Železniško transportno podjetje nam onemogoči prevoz blaga po železnici s tem, da nam ne vrne v skladišče ustreznega števila zamenljivih palet, ali pa ne pošlje kamionov, da bi odpeljali pripravljene pošiljke na železniško postajo.

Ugotovimo lahko, da integralnemu transportu v Iskri posvečamo premalo pozornosti, tako paletizaciji, kot skladiščenju, kontejnerizaciji in notranjemu transportu. Nujno bi bilo treba izkoristiti tuje izkušnje na tem področju in osvojiti moderne ekonomično upravičene tehnološke rešitve.

(Nadaljevanje z 2. strani)

le-ta v tem obdobju dosegel vrednost že prek 1.700.000 dolarjev, kar je nasproti lanskemu v tem obdobju za 600.000 dolarjev več. Tovarna je letos investirala nad 40 milijonov dinarjev v povečevanje svoje proizvodnje. Ti podatki pričajo o prizadevanosti semiškega kolektiva, ki se je letos pomnožil za 23%, oz. je njegov povprečni osebni dohodek z lanskih 1.678 narasel na 2.080 dinarjev.

Čeprav navedeni podatki dokazujejo uspešno poslovanje tovarne, pa ne smemo mimo dejstev, da pri tem tovarna letos dosegla nižji ostanek dohodka. Temu botrujejo nenormalne

podražitve reprodukcijskega materiala, še zlasti uvoženega, nadalje pa tudi močno povečane zakonske in pogodbenne obveznosti. Vse to razumljivo zmanjšuje uspešnost poslovanja, pa čeprav si delovni kolektiv nenehno in z vsemi silami prizadeva svoje obveznosti izpolnjevati morda še bolj dosledno.

Načrti semiškega delovnega kolektiva za prihodnje leto obetajo nadaljnjo rast proizvodnje, oz. za nekako 20% večji celotni dohodek. Nedvomno bodo načrtovano tudi dosegli, čeprav ne brez težav, saj so le-teh vajeni že iz dosedanjih obdobj.

-C-

Sindikalna lista 1975

V letu 1974 je bila sprejeta sindikalna lista kot skupen dogovor organizacij sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije. Članstvo je pozdravilo tak skupen dogovor, ki enotno ureja osnove za delitev dohodka. V začetku uvajanja sindikalne liste so nastali tudi gotovi odpori zlasti tam, kjer so dotedanje pravice bile višje in so jih lahko privoščili zaradi tega, ker so pač imeli denar. Danes te vrste problemov praktično ni več.

Skladno z določili sindikalne liste daje predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije in javno razpravo osnutek liste za leto 1975.

V tej listi ne gre za večje spremembe od prejšnje. Spremembe so le tam, kjer zaradi spremenjenih stroškov doseganja višina ne ustreza. Novo je področje, ki obravnava najvišje OD, minulo delo in regres za prehrano med delom.

Republiški svet zveze sindikatov Slovenije je dal sindikalno listo za leto 1975 v obravnavo v OOS, ki je bila tudi objavljena 23. 11. 1974 v Delavski enotnosti.

Pripombe na listo je treba podati do 10. 12. 1974. Do 20. 12. jo bodo obravnavali Republiški odbor sindikatov, do 25. 12. bo obravnavana še v drugih republiških institucijah, do konca decembra, oz. v prvi polovici januarja pa bo sindikalno listo (1975) sprejel na svoji seji Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije.

V nadaljevanju objavljamo osnovne značilnosti predloga „Sindikalne liste 1975“:

OSEBNI DOHODKI IN NJIHOVA VALORIZACIJA

1. Najnižji osebni dohodek

Najnižji osebni dohodek je ekonomska kategorija, ki zagotavlja delavcu materialno in socialno varnost.

Najnižji osebni dohodek delavca, ki opravlja najbolj enostavno delo in dela poln delovni čas v normalnih pogojih ter dosega normalen delovni uspeh, mora znašati najmanj 60 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu, ki ga ugotovi in objavi Zavod SR Slovenije za statistiko.

Vsak udeleženec samoupravnega sporazuma je v svojem letnem planu dolžan določiti najnižji osebni dohodek, upoštevaje pri tem predvideni gospodarski uspeh, kar pa ne more biti manj, kot je določeno v drugem odstavku tega poglavja.

Višina najnižjega osebnega dohodka po drugem odstavku te točke je tudi izhodišče za vrednotenje najbolj posebnega dela, ki ga po opisu dela ob normalnih delovnih pogojih, za normalen delovni uspeh opravlja samoupravni sporazum dejavnosti za najmanj zahtevno tipično delovno mesto ali poklic.

2. Najvišji osebni dohodek

Najvišji osebni dohodek mora biti rezultat in kazalec uspešnosti gospodarjenja udeleženca samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Najvišji osebni dohodek nima absolutne zgornje meje, temveč ga določijo udeleženci v samoupravnih sporazumih za dejavnosti. Na podlagi dinamične odvisnosti istih kazalcev kot opredeljujejo razporejanje dohodka in ob upoštevanju indeksnih razmerij med najnižje in najvišje vrednotenimi tipičnimi poklici ali delovnimi mesti.

Najvišji osebni dohodek se lahko izplača, če ima udeleženec samoupravnega sporazuma izdelana merila nagrajevanja po delu. Delavec je upravičen do najvišjega osebnega dohodka, če je učinek njegovega dela izmerljiv ali dokazan. Pri tem je zlasti potrebno upoštevati izpolnjevanje planskih nalog.

Udeleženci družbenega dogovora za območje periodično obravnavajo izplačila najvišjih osebnih dohodkov.

3. Osebni dohodki in življenjski stroški

Pri valorizaciji osebnih dohodkov zaradi življenjskih stroškov je potrebno upoštevati:

- družbenoekonomsko politiko tekočega leta,
- gibanje življenjskih stroškov,
- že doseženo raven povprečnega osebnega dohodka pri udeležencu samoupravnega sporazuma,
- delovanje samoupravnega sporazuma dejavnosti glede možnosti povečanja osebnih dohodkov,
- razpoložljivi dohodek.

Sindikati izdelajo konkretizacijo teh načel do 1. marca 1975.

4. Osebni dohodek delavcev - pripravnikov

Delavcu - pripravniku pripada akontacija osebnega dohodka največ v višini:

- pripravniku s srednjo izobrazbo največ 70 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,
- pripravniku z višjo izobrazbo največ 85 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,
- pripravniku z visoko izobrazbo največ 105 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu.

Če ima udeleženec samoupravnega sporazuma izdelana merila za ugotavljanje individualnega uspeha pripravnikov, je lahko osebni dohodek pripravnika poprečno v letu za 10 % višji od dogovorjene mesečne akontacije.

NEKATERA IZPLAČILA, KI BREMENJO OSEBNE DOHODKE

Za delo prek polnega delovnega časa, za nočno delo, za delo na dan nedelje in na dan zveznih in republiških praznikov ter za delo v deljenem delovnem času gre delavcu poseben dodatek. Ti dodatki se med seboj ne izključujejo.

5. Nadurno delo

Za delo, ki traja dalj kot poln delovni čas (nadurno delo), gre delavcu dodatek v višini 54 odstotkov dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas, ko je delal prek polnega delovnega časa.

Za primer dežurstva ali stalne pripravljenosti določajo prizadete podpisnice podrobnejša določila v svojih samoupravnih sporazumih o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

6. Nočno delo

Za delo v nočnem delovnem času gre delavcu dodatek v višini najmanj 30 in največ 50 odstotkov dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas.

V primerih, ko udeleženec samoupravnega sporazuma določa dodatek v enakem denarnem znesku za vse delavce v nočni izmeni, uporabi v tem členu določeno odstotek za izračun skupnega zneska dodatkov za nočno delo.

Za nočni delovni čas se šteje čas od 22. do 5. ure giziroma do 6. ure naslednjega dne, če se to ujemata z nočno delovno izmepo.

Udeleženci samoupravnega sporazuma v samoupravnem sporazumu ali v internem samoupravnem aktu določijo konkretno višino odstotka iz te točke

7. Delo na dan nedelje

Za delo na dan nedelje gre delavcu od 35 do 50 odstotkov dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas.

V primerih, ko udeleženec samoupravnega sporazuma določa dodatek v enakem denarnem znesku za vse delavce, ki delajo na dan nedelje, uporabi v tem členu določeno odstotek za izračun skupnega zneska dodatkov za delo na dan nedelje.

Ta dodatek gre tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

8. Delo na dan praznika

Za delo na dan zveznega in republiškega praznika gre delavcu poleg zakonsko določenega nadomestila in akontacija osebnega dohodka zaradi dela na ta dan še dodatek v višini 50 odstotkov dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas.

V primerih, ko udeleženec samoupravnega sporazuma določa dodatek v enakem denarnem znesku za vse delavce, ki delajo na dan praznika, uporabi v tem členu določeno odstotek za izračun skupnega zneska dodatkov za delo na dan praznika.

Udeleženci samoupravnih sporazumov lahko v posebno upravičenih primerih določijo v svojih internih aktih višji dodatek, kot ga določa prvi odstavek te točke.

Ta dodatek gre tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

9. Deljen delovni čas

Samoupravni sporazumi, katerih udeleženci imajo zaradi narave dela deljen delovni čas, lahko določijo poseben dodatek delavcu, ki dela v deljenem delovnem času. Za deljen delovni čas se šteje, če prekinitev delovnega časa traja več kot eno uro.

Dodatek za deljen delovni čas znaša največ 300 dinarjev mesečno, če traja prekinitev delovnega časa nad eno uro in 600 dinarjev mesečno, če traja ta prekinitev več kot dve uri.

Ta dodatek gre tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

Naštete pravice iz minulega dela deloma že uresničujemo. Pravico razporejanja celotnega dohodka uresničujejo delavci prek pazožnih in teritorialnih samoupravnih sporazumov oziroma družbenih dogovorov; položaj delavca v medsebojnih odnosih in stabilnost teh odnosov uresničujemo v samoupravnih sporazumih o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in z ustavnim določilom, da delavec ne more izgubiti zaposlitve zaradi modernizacije proizvodnje; pokojnine niso več samo odraz višine delavčevega osebnega dohodka pred upokojitvijo, temveč se neprestano korigirajo z družbeno produktivno delo prek valorizacije v skladu z osebnimi dohodki; stanovanjska vprašanja delavcev rešujemo tudi s solidarnostnim zbiranjem namenskih sredstev - 23. točka sindikalne liste; del podružbljene potrošnje minulega dela uresničujemo s socialno pomočjo, kot je to zapisano v 27. točki sindikalne liste, ter z drugimi socialnimi korektivni: namenski samopriskrbi, otroškimi dodatki, diferenciranimi plačili za otroško in šolsko varstvo, socialnimi podporami, bodočimi diferenciranimi staninami in drugim; tudi jubilejne nagrade in odpravnine so oblike pravice iz minulega dela.

V tej točki sindikalne liste nudimo naslednja izhodišča za ugotavljanje odvisnosti delavčevega osebnega dohodka od rezultatov racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi in količino njegovega minulega dela, ki ga je opredmetil v teh sredstvih kot eni od pravic iz minulega dela.

10. Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni

Znesek nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni ne sme biti nižji od 90 odstotkov mesečnega neto osebnega dohodka delavca. Osnova je izplačani osebni dohodek v preteklem koledarskem letu, ki se valorizira skladno s porastom življenjskih stroškov - na enak način, kot se valorizira osnova za izračun nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni nad 30 dni.

11. Nagrajevanje po minulem delu

Ustava terja, da mora biti vsak delavec v takem položaju, da dohodek temeljne organizacije združenega dela in njegov osebni dohodek ne bosta samo odraz njegovega tekočega dela, temveč bosta čedalje bolj postajala tudi odraz storilnosti celotnega družbenega dela, seveda v določenem razmerju z njegovim prispevkom k tej storilnosti in v skladu z načeli solidarnosti delovnih ljudi.

Izhajajoč iz tega stališča, se morajo pravice delavca iz minulega dela izraziti predvsem:

- v pravici in možnosti vpliva na pogoje pridobivanja in razporejanja celotnega dohodka kot rezultata delavčevega dela v združenem delu;
- v položaju delavca v medsebojnih odnosih v združenem delu oziroma v stabilnosti teh odnosov;
- v odvisnosti njegovega osebnega dohodka od racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi in količino njegovega minulega dela, ki ga je opredmetil v teh sredstvih.

- v odvisnosti ravni pokojnine od njegovega celotnega dela v vsej delovni dobi in ne samo od povprečnega osebnega dohodka v zadnjih delovnih letih;

- v reševanju njegovega stanovanjskega vprašanja;

- v njegovih pravicah in obveznostih v podružbljeni potrošnji

minulega dela, ki zagotavlja in organizirano izenačevanje splošnih življenjskih in delovnih pogojev v združenem delu.

1. Del delavčevega osebnega dohodka iz naslova nagrajevanja po minulem delu ne povečuje sredstev za osebne dohodke, razporejene iz dohodka po samoupravnem sporazumu.

2. Kot merilo racionalnega nagrajevanja z družbenimi sredstvi služi opredelitev normalne produktivnosti dela dogovorijo udeleženci samoupravnega sporazuma.

3. V samoupravnem sporazumu morajo udeleženci dogovoriti za vrednost ene enote minulega dela pri normalni uspešnosti poslovanja. Obenem se morajo tudi o dinamiki večanja ali zmanjševanja vrednosti te odvisnosti od dinamike uspešnosti poslovanja glede na normalno produktivnost dela dogovoriti.

4. Število enot minulega dela določajo udeleženci samoupravnega sporazuma na osnovi števila delavcev, ki ga ponderirajo: - s količniki iz razmerja izplačanih osebnih dohodkov posameznih delavcev v preteklem letu, in delnega upoštevanja številnih letseh delavcev.

5. V samoupravnih aktih morajo udeleženci samoupravnega sporazuma podrobneje določiti merila delovnega dela.

Če in dokler samoupravni sporazumi vrednoti delovno dobo, znaša najvišji možni odstotek udeležencev delovne dobe: Najvišji odstotek mesečnega osebnega dohodka delavca

Delovna doba nad 1 do 5 let 1 nad 5 do 10 let 2 nad 10 do 15 let 4 nad 15 do 20 let 6 nad 20 do 25 let 8 nad 25 do 30 let 10 nad 30 let 12

Ženske si pridobijo maksimalni odstotek ovrednotenja delovnih izkušenj 10 let pred redno upokojitvijo.

12. Ovrh stalnosti

Udeleženci sporazuma, ki imajo prekomerne fluktuacije delavcev, lahko to določijo v samoupravnem sporazumu in svojemu delovnemu aktu, vendar naj ta dodatek ne presega 5 odstotkov osebnega dohodka delavca.

PREJEMKI, KI ŠTEJEJO MED SEBNE STROŠKE

13. Dnevnice za potovanja v državi ter stroške prehranjevanja

Dnevnična znaša: - za čas odsotnosti več kot 10 dni največ 95 dinarjev, - za čas odsotnosti več kot 15 dni največ 145 dinarjev.

Stroški prenočevanja na prenočevanje ne predoži računovodstvo. Dnevnice in stroški prenočevanja pod istimi pogoji študentom in dijakom na praksi.

14. Dnevnice za potovanja v tujino

Dnevnice za službena potovanja se določijo v višini, ki velja za republiške upravne delovne akte, ki so pri opravljanju svojih dejavnosti vezani tudi na svojemu samoupravnem sporazumu in v maloobsejnem prometu, ki traja manj kot 8 ur.

15. Skladno s strukturo pogodb

Skladno s strukturo pogodb zneski za nadomestilo za upokoženi kilometer. Kilometrine ni mogoče šteti.

16. Terenski dodatki

Terenski dodatek ni oblika povečane materialne stroškovniju na terenu. Podrobnejša določila ura dohodka in osebnih dohodkov. Terenski dodatki o področju v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

17. Nadomestilo za življenje

Nadomestilo za ločeno delo in terenski dodatek se med seboj izključujeta. Delavec ni upravičen do kloni primerno družinsko delavce vseli v dodeljeno o seil.

Natančneje pogoje za pridobivanje in razporejanje celotnega dohodka kot rezultata delavčevega dela v združenem delu;

- v položaju delavca v medsebojnih odnosih v združenem delu oziroma v stabilnosti teh odnosov;

- v odvisnosti njegovega osebnega dohodka od racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi in količino njegovega minulega dela, ki ga je opredmetil v teh sredstvih.

- v odvisnosti ravni pokojnine od njegovega celotnega dela v vsej delovni dobi in ne samo od povprečnega osebnega dohodka v zadnjih delovnih letih;

- v reševanju njegovega stanovanjskega vprašanja;

- v njegovih pravicah in obveznostih v podružbljeni potrošnji

18. Povračilo stroškov

Delavcu, učencu v gospodarstvu in študentu in dijakom na praksi se lahko povrne stroški za delo in z dela v višini stroškov javnih prevoznih sredstev in dijak na praksi, samostojni prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se lahko o delu v višini največ 0,40 dinarjev.

19. Povračilo selitvenih stroškov

Selitveni stroški se povrnejo delavcu ali njegovim družinskim članom, če se selijo iz kraja doseganja stalnega bivališča v drug kraj zaradi dela, če je preselitev v interesu temeljne organizacije združenega dela ali druge organizacije, zavoljo upokojitve ali smrti. Selitveni stroški se povrnejo upokojencem tudi za selitev v istem kraju, če izprazni družbeno stanovanje, ki so ga dobili v najem pri delovni organizaciji, kjer so bili zaposleni, in je za izpraznitev tega stanovanja zainteresirana delovna organizacija.

Selitveni stroški se povnejo v višini dejanskih stroškov po predloženih računih in komisjsko ugotovljenih upravičenih stroških. Če je preselitev v interesu delovne organizacije, se lahko delavcu in družinskim članom, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, povrnejo prevozni stroški in izplačila največ dve dnevnici za službeno potovanje v državi.

20. Regres za prehrano med delom

Organizacije sindikata si morajo prizadevati, da zagotovijo delavcem organizirano in regresirano prehrano med delom. Regres za organizirano prehrano med delom znaša največ 300 dinarjev na delavca mesečno.

Regres za prehrano se ne sme izplačati v gotovini. Regres za prehrano v obliki vrednostnih bonov mora biti poveljavnosti omejen na tekoči mesec.

Regres za prehrano gre tudi učencem v gospodarstvu, dijakom in študentom na praksi, skratka vsem, ki delajo v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah.

Delavcem, ki zaradi narave svojega dela ne morejo biti deležni organizirane prehrane med delom, se mora to upoštevati pri vrednotenju delovnega mesta kot poseben delovni pogoji.

Upravičenost do povračila izdatkov za prevoz na delo in z dela ter konkretno višino teh povračil določijo samoupravni sporazumi ali splošni akti delovnih organizacij.

21. Odkodnine izumiteljem, racionalizatorjem in novatorjem

Osnovne organizacije sindikata se morajo zavzemati, da bodo v samoupravnih aktih udeležencev sporazuma opredeljeni pogoji, ki bodo kar najbolj spodbujali ustvarjalnost delavcev ter merila za pravične odkodnine in nagrade izumiteljem, racionalizatorjem in novatorjem.

Razen tega se morajo osnovne in druge organizacije sindikata nenehno zavzemati za pospeševanje iznajdiške in racionalizatorske dejavnosti tudi na področju občine, republike in zveze in v ta namen zagotoviti potrebna sredstva.

22. Civilnopravna razmerje

Ob sprejemanju periodičnih obračunov in zaključnega računa so delavski sveti temeljnih organizacij združenega dela in drugih organizacij združenega dela dolžni poimensko obravnavati izplačila iz naslova civilnopravnih razmerij in presojeti upravičenost sklenjenih pogodb.

Delovna organizacija mora o višini in namenu izplačila iz naslova civilnopravnih razmerij obvestiti temeljno ali drugo organizacijo združenega dela, v kateri je redno zaposlen delavec, ki je to izplačilo prejel.

23. Nagrade učencev v gospodarstvu

Nagrade za čas praktičnega dela učencev v gospodarstvu znašajo mesečno najmanj:

- v I. letniku 600 dinarjev,
- v II. letniku 700 dinarjev,
- v III. letniku 850 dinarjev.

V času teoretičnega pouka prejemajo učenci v gospodarstvu stipendije in nagrade na osnovi samoupravnega sporazuma o stipendiranju učencev in študentov.

Udeleženci sporazuma določijo v svojih samoupravnih aktih konkretno višino mesečne nagrade ter osnove in merila za dodatne nagrade, odvisne od učencevega učnega uspeha in uspešnosti pri praktičnem delu.

Nagrade študentom in dijakom za prakso ne smejo biti nižje od 600 dinarjev mesečno in ne višje, kot znaša najnižji mesečni osebni dohodek, določen v tej sindikalni listi. Konkretno višino nagrade določijo samoupravni sporazumi ali samoupravni akti udeleženca sporazuma.

Te nagrade ne izključujejo izplačila stipendije za šolanje. Osebnim prejemki, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela izplačajo dijakom in študentom, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih počitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, dogovorjena s samoupravnim sporazumom.

24. Nagrade študentov in dijakov na praksi

Nagrade študentom in dijakom za prakso ne smejo biti nižje od 600 dinarjev mesečno in ne višje, kot znaša najnižji mesečni osebni dohodek, določen v tej sindikalni listi. Konkretno višino nagrade določijo samoupravni sporazumi ali samoupravni akti udeleženca sporazuma.

Te nagrade ne izključujejo izplačila stipendije za šolanje. Osebnim prejemki, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela izplačajo dijakom in študentom, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih počitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, dogovorjena s samoupravnim sporazumom.

25. Namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo

Namenski znesek za stanovanjsko gradnjo znaša toliko, kot je sklenjeno v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, vendar ne manj, kot znaša 6 odstotkov bruto osebnih dohodkov.

26. Izobraževanje

Osnovne organizacije sindikata se morajo zavzemati za ustrezno strokovno organiziranost kadrovskih in izobraževalnih služb v organizacijah združenega dela ter ustvarjati pogoje za splošno, stro-

kovno in družbeno izobraževanje in usposabljanje svojih delavcev na osnovi določil občinskih dogovorov o kadrovski politiki.

Zato so odgovorne, da udeleženci samoupravnih sporazumov določijo v samoupravnih aktih merila, s katerimi bodo zagotovili tudi sredstva za financiranje dogovorjenih programov izobraževanja delavcev.

Namenski znesek za izobraževanje znaša najmanj 1,5 odstotka bruto osebnih dohodkov.

PREJEMKI OZIROMA IZDATKI IZ SKLADA SKUPNE PORABE

27. Oblikovanje družbeno dogovorjenega dela sredstev sklada skupne porabe

Udeleženci samoupravnega sporazuma lahko oblikujejo sredstva sklada skupne porabe tako, da le-ta ne presegajo 70 odstotkov višine povprečnega mesečnega (bruto) osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu, pomnoženega s številom delavcev v delovni organizaciji, ali po stanju konec preteklega leta.

V tako oblikovana sredstva niso všteta namenska sredstva za:

- regres za letni dopust učencev v gospodarstvu,
- stanovanjsko gradnjo,
- za gradnjo počitniških domov in rekreacijskih objektov ter njihovih vzdrževanje najmanj v višini 10 odstotkov izplačanih regresov za letni dopust v tekočem letu,
- preventivno zdravstveno varstvo,
- odpravnine,
- otroško varstvo,
- humanitarne organizacije,
- pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu.

Udeleženci samoupravnega sporazuma morajo oblikovati sredstva sklada skupne porabe najmanj v taki višini, da lahko krijejo izdatke za regres za letni dopust.

28. Regres za letni dopust

Sredstva za nadomestilo stroškov rednega letnega dopusta se oblikujejo v višini najmanj 900 dinarjev in največ 1100 dinarjev na zaposlenega, pomoženo s številom zaposlenih, h katerim se prištejejo tudi učenci v gospodarstvu.

Samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ali interni akti podpisnic sporazuma določijo konkretno višino regresa iz omenjenega razpona. Pri določanju konkretne višine regresa na delavca morajo podpisnice upoštevati socialni in zdravstveni položaj delavca po vnaprej določenih merilih in kriterijih.

Regres za letni dopust gre tudi učencem v gospodarstvu. V regres za letni dopust na delavca je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniškem domu.

Delavec, ki ima pravico do dopusta, je upravičen tudi do regresa za letni dopust.

Regres za letni dopust bremeni sredstva prvega odstavka točke 27 razen regresa za učence v gospodarstvu.

veda - določa udeleženec samo. To se je doslej že dogajalo in smo sindikalno listo le prilagodili praksi;

- v praksi so se tudi pojavljale razlike v višini regresov za posamezne delavce, ki pa niso bile utemeljene z merili in kriteriji. Dogajalo se je tudi obratno: vsi so dobili enake zneske, kar pa je v nasprotju s sprejetimi sindikalnimi stališči. Zato smo v to določilo sindikalne liste zapisali, da je najprej treba zapisati merila in šele potem deliti;

- pogosto se je tudi dogajalo, da je delavec ob spremembi zaposlitve v novi delovni organizaciji „zamudil“ dan, ko je bil izplačan regres. To je bil vzrok, da ga ni dobil. Zato smo v določilo zapisali, da mora dobiti regres vsak delavec, ki ima pravico do dopusta.

29. Solidarnostne pomoči

Za solidarnostne pomoči se štejejo:

- a) pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu v višini pogrebni stroškov po računu pristojne organizacije;
- b) ob smrti v ožji družini in v primeru daljše bolezni delavca lahko znaša denarna pomoč največ en poprečni neto mesečni osebni dohodek zaposlen

Ob 56-letnici smrti znamenitega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja (umrl je knjige: Podoba Ivana Cankarja, ki jo je uredil Miha Maleš. Posnetek Ivana Cankarja, eden zadnjih pred smrtjo pa je napravil Avgust Berthold.

Uspel I. festival amaterskega družinskega filma

Kinoamaterji — člani fotokino sekcije v Elektromehaniki so se namenili med seboj zblížiti in prikazati svoje filmske stvaritve tudi izven družinskih krogov, torej jih približati delovnim ljudem.

To svojo zamisel so izpeljali z uspehom I. festivalom amaterskega družinskega filma, ki so ga v počastitev dneva republike 28. novembra t.l. organizirali v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju, pod pokroviteljstvom predsednika skupščine ZP Iskra Vladimira Logarja.

Festival se je začel z nastopom moškega pevskega zbora Elektromehanike, ki je v zadovoljstvo navzočih občuten zapel tri pesmi, nato pa je imel slavnostni nagovor Anton Robljek, predsednik kulturne komisije Elektromehanike. V svojih izvajanjih je poudaril bogato kulturno udejstvo-

vanje v kolektivu kranjske Elektromehanike, v katere okvir sodi tudi festival amaterskega družinskega filma, s katerim je uspel poskus — počastiti pomemben praznik — dan republike s konkretnim kulturno-umetniškim dogodkom.

Žirija festivala, ki so jo sestavljali Janez Hrovat iz Kinokluba „Odeon“ z Jesenic, Nežič Slapar, predsednik kranjske amaterske filmske skupine „Ime“ in Živko Kladnik, član filmskih skupin „Ime“ in „Odeon“, je prejela skupno 24 filmov omenjene vrste. Tri najboljše izmed njih je nagradila z zlato, srebrno in bronasto medaljo in sicer je zlato medaljo prisodila Marku Šmucu za filma „Vsa čudesa sveta“ in „Pobčka“, srebrno medaljo Silvu Sladiču za film „Have a Nice Day — Imej lep dan“, bronasto medaljo pa Lojzetu Kokalju za film „Otroška risba“.

Diplomi sta prejela še Dušan Bogdanovič za film „Borut I. C.“ in Franc Pihlar za filma „Pustni karne-

val“ in „Piknik“, Marku Šmucu pa je žirija prisodila posebno pohvalo še za montažo filma „Cirkus“.

Po slavnostnem nagovoru predsednika kulturne komisije Elektromehanike Antona Robljeka je zastopnik žirije prebral utemeljitve za podeljene nagrade, oz. priznanja avtorjem izbranih filmov, namestnik predsednika skupščine ZP Iskra Vladimira Logarja, Peter Kavčič pa je nato izbranim avtorjem izročil medalje, diplomi in pohvalo.

Zaradi pomanjkanja časa so na I. festivalu amaterskega družinskega filma nato predvajali le vse nagrajene filmske stvaritve, medtem ko bodo ostale prispele filme predvajali članom kolektiva Elektromehanike in članom foto-kino kluba „Janez Puhar“ pozneje.

Z zadovoljstvom lahko zapišemo, da je I. festival lepo uspel in želimo, da bi ne bil hkrati zadnja takšna prireditel.

V. B. R.

DVA CVETOVA

Jesen je tu
in dež rahlo pada
iz dneva v dan.

Samo še dva cvetova
samevata na vrtu
in iz dneva v dan
pričakujeta,
da ju nekdo odtrga.

Toda dež
je vse močnejši,
a cvetova
še vedno samevata
na pustem vrtu.

In vendar
nekega dne
vsa izmučena
na golem vrtu
sta omagala.

Naslednji dan
sneg ju je pokrnil
s toplo odejo,
kot da slutila sta,
da naslednji dan
bo kraj
njunega kraljevanja.

Mihela Podobnik

INVALID

Oh, očka,
zakaj se to
je zgoditi moralo,
le zakaj?

Vem, težko ti je,
ko vidiš,
kako okoli tekamo,
a ti — ne moreš.

Vedno le sediš,
nikamor ne moreš
in vsi vemo,
kako ti je hudo.

Saj ti pomagamo
kolikor le moremo,
a še vedno nisi tisti
kot nekaj bil si...

Lojze Čampa ob eni izmed mnogih svojih kiparskih stvaritev.

Lojze Čampa — samotni popotnik na poti iskanja čiste kiparske forme

Nekaj prostora smo na današnji kulturni strani posvetili Iskrašu, elektro inženirju Lojzetu Čampi, ki se je v prostem času predal kiparjenju, ustvarjanju v lesu, pri čemer išče tisto izrazno obliko, ki naj zadosti njegovim bogatim, nemirnim notranjim hotenjem.

Nekako v letu 1960 se je Lojze Čampa, diplomirani elektro inženir zapisal Iskri. Iz sedanje tovarne električnih aparatov je ob ustanovitvi Zavoda za avtomatizacijo prešel v razvojni oddelek. Njegovo področje je bilo tedaj razvojno delo na področju železniških signalno-varnostnih naprav. Oklenil se ga je z vso vnhemo in privrženostjo, vselej globoko želeč pri delu in v njem doseči kar največ, predvsem pa potešitev notranjih težej in hotenj. Spočetka je to delo v dobru meri izpolnjevalo njegova pričakovanja, saj mu je omogočalo izražati svoje ustvarjalne sposobnosti. Kasneje, ko so se na tem delovnem področju pojavile tuje licence, možnosti za izražanje lastnih ustvarjalnih sposobnosti skoraj ni bilo več in dobru del notranjih nagnjenj Lojzeta Čampe je ostajal neizpolnjen, neizražen do tiste mere, da bi bil zadovoljen sam s seboj, notranje potešen in umirjen.

Iskal je in tudi našel dopolnilo. Našel je kiparstvo, kateremu posveča zdaj ves svoj prosti čas. Prvi poskusi na tem področju pravzaprav segajo še v njegova gimnazijska leta, ko se je kot sin rešetarja (doma je namreč iz Ribnice na Dolenjskem), morda prirojeno ogret za les, lotil rezljanja manjših figuric, sprva okornejših, pozneje pa že bolj dodelanih, izraznejših.

V študentskem obdobju je poskušal svoja umetniška nagnjenja sprostiti in „novčiti“ na področju umetniške fotografije. Predal se ji je z vso gorečnostjo in se pri tem dokopal do novih spoznanj in nekaterih lepih dosežkov, saj je s svojimi tovrstnimi deli pogosto sodeloval na razstavah, celo na razstavah v tujini in marsikatera njegova fotografska stvaritev je v tem obdobju vzbudila zaslužen pozornost in priznanje.

Pred nekako šestimi leti ga je notranja ustvarjalna sila prignala nazaj h dletu. Znova se je lotil kiparskega ustvarjanja. Sprva se je oprijemal realizma in v svojih reliefih skušal najti popolno zadovoljitev umetniških nagnenj. Vendarle pa tudi tu ni našel popolnega zadoščenja, zato pač, ker je bilo to prirejeno delo po določenih slikovnih predlogah. Puščalo mu je premalo možnosti za uveljavitev last-

(Nadaljevanje na 7. strani)

S Cankarjem na izlet

Saj sem nekje že pisal o tem, pa je menda že vse pozabljeno. In tudi zmotil sem se bil. Dejal sem, da je bilo Cankarjevi materi ime Francka, kakor je imenoval pisatelj glavno junakinjo povesti „Na klanecu“, ker je v njej mislil in opisal svojo mater. Tako so se mi po letih zmedli spomini.

Zdi se mi, da je bilo lani — tako hitro gredo leta — saj je že od takrat minil lep čas, ko sva hodila s Cankarjem za Ljubljano. Tam je bilo nekje od stare cukrarne proti Kodeljevemu, ki je bilo takrat še vse v njivah in travnikih, in sva se menila o najinem prijatelju, pesniku Murnu, ki je bil umrl že nekaj let poprej. Povedal sem, da sem se tod mnogokrat sprehajal z njim in da sva hodila v gostilno v Štepanjo vas, kadar sva prejela kako „mastno“ nagrado za svoje pisanje.

„Saj res, tja pojdiva,“ povzame Cankar. „Rad sem imel tega fanta, škoda ga je, mi boš kaj povedal o njem.“

„Pojdiva po bližnjici,“ sem predložil, in krenila sva med njivami od

Ljubljane. „Slučajno imam nekaj drobca.“

Kar naju obsuje truma šolarjev. „Ti, mala, kako ti je pa ime?“ se obrne Cankar do majhne punčke bledega, nežnega obraza, ki je šla že nekaj časa vstric naju. Pogledala ga je začudeno in osuplo z velikimi očmi.

„Ali ne poveš?“ je silil vanjo, ko je v zadregi povesila oči.

„Nežika sem,“ je dahnila.

„Nežika! Tako je bilo ime moji materi. O, ti punčka! In rjave oči imaš, prav takšne, kot jih je imela ona! Da bi bila tudi ti tako pridna in dobra, kakor je bila moja mati, pa veliko bolj srečna! Da se ne bi jokala po vse noči; da ne bi toliko trpela —“

Deklica ga je strme poslušala. „Nežika, kaj pa je tvoja mama?“ „Pere!“

„In oče?“ „Saj nima očeta,“ so zakričali vmes drugi otroci.

„O ti uboga Nežika, kaj bi pa rada imela? No, reci, kaj bi kupila, ako bi imela veliko denarja?“

Deklica je pomolčala, ne vedoč, kaj bi rekla. Cankar vzame kar je imel drobca pri sebi.

„Le povej, vidiš, na beli krajcar?“

„Zvezek pa svinčnik!“

„Pa kaj še?“

„Pa bonbone!“

„Ali bo dovolj, Nežika?“

Otrok je prikimal.

„Da, Nežika, le pridna bodi, na, saj vem, da si pridna! Kajne, da si? Pa mamó moraš rada imeti! O, kako so matere dobre! In pozdravi jo v mojem imenu!“

Od vseh strani so se gnetli otroci proti nama.

„Čigav si pa ti?“ se je obrnil Cankar proti najbližjemu šolarju.

„Kako ti je ime?“

„Viktor!“

„Oj kako gosposko ime! Ali je tvoj oče gospod?“

„Ne, v mesto hodijo delat.“

„No, kaj bi pa ti rad imel?“

„Novo suktnjo pa belega kruha in piškote!“

Cankar se je zasmejal na glas.

„No, veš kaj, to je vse preveč za danes! Na, tu imaš za pogačo in piškote, suktnjo ti bo pa kupil oče. Ali veliko zasluži!“

„Ne vem!“

„Le pozdravi očeta, pa mamó tudi lepo pozdravi! Reci, neki romar vas pozdravlja, ha-ha, tisti, ki nosi havelok pa oguljen klobuk.“

Vsi otroci so se na glas zasmejali in pritiskali na naju.

„Fantič, čigav si pa ti, kako ti je pa ime?“ je Cankar nagovoril dečka, ki je šel tik pred njim.

„Janez sem!“

„Janez! Jaz sem tudi Janez! O, da bi se ti bolje godilo kakor meni! Veliko, veliko bolje! In da bi bil bolj pameten! Kaj bi pa rad kupil?“

„Čevlje pa štrukelj!“

„Lej ga, fanta, kako je moder! Oboje bi rad imel, koristno in sladko! Na, tu imaš, nekaj boš že dobil za to. Kaj pa je tvoj oče?“

„Obleke delajo!“

„No, vidiš, mogoče pridem kdaj suktnjo pomerit, ako ni predaleč.“

Vedno več rok se je stegovalo proti njemu in Cankar je delil, dokler ni vsega razdal. Zasmejal se je in se obrnil k meni.

„Ali imaš kaj?“

„Saj veš —“

„Sem daj! Bodi tako neskončno dober!“

Ko sem dal, je začel znova deliti.

„Kaj si pa ti?“

„Jaka!“

„Jaka, ha-ha,“ se je zasmejal Cankar, „lepo ime! No, kaj boš kupil?“

„Cigarete!“

„Kaj, cigarete!“ se je zavzel Cankar. „Tako majhen, pa že kadiš! Sicer pa je lepo od tebe, da si odkritosrčen! Kdo te je pa naučil kaditi?“

„Oča!“

„No, veš kaj, kaj pa je tvoj oče?“

„Zidar!“

„Pa ti sam daje cigarete?“

„Če mi ne da, mu pa ukradem.“

„O, ti nesrečni otrok! Na, tu imaš, samo očetu ne smeš več jemati! Ali mi obljubiš?“

„Že, ako jih bom sam imel.“

„Kaj bo s teboj, ti ubogi Jaka! Ali nič ne bereš, ali te ne uče v šoli, da se ne sme krasti? Tako mlad, močan deček si, ali ne veš, da fantje ne kradejo? No, saj vem, da ne boš več!“

Zmeraj več je bilo praznih dlaní pred njim, ki so prosile, glasovi otrok so skušali prepričati drug drugega, in Cankar je delil, se smejal in spraševal. Zdelo se mi je, da so dobili nekateri po dvakrat, seveda Cankarja to ni motilo! In tudi zahteve so bile zmeraj večje. Ta bi rad kupil konjca oni bi zidal hišo.

„Otroci, zdaj je pa konec,“ je rekel Cankar, ko je razmetal vse, kar sva imela.

„Pojdite lepo domov, in vsak naj pozdravi mamó v mojem imenu! O, kako so matere dobre!“

Otroci so videli, da se je posušil srebrni studenec in so se razleteli z glasnim krikom in smehom.

„Stric, pa še kaj pridite!“

„In veliko prinesite!“

„Dva žaklja kron!“

Le Nežika, tista drobna deklica, je šla zamišljeno pred nama.

Nenadoma se je Cankar zasmejal veselo in brezskrbno:

„Veš kaj, to sva lepo napravila!“

Cvetko GOLAR

Himalaja, nekoliko nestandardno

Po povratku naše letošnje himalajske odprave so se o njej naši časopisi na široko razpisali in kar težko bo povedati še kaj novega, nepovedanega. Poskušal bom opisati nekatere obrobosti, za katere pa menim, da so bistvene za ocenjevanje uspešnosti naše odprave.

Že pri branju knjig, ki opisujejo posamezne odprave v Himalajo ter ob pripovedovanju prijateljev, ki so že bili tam, mi je vedno bolj postajalo jasno, da Himalaja ni samo alpinistično, lahko bi rekli tudi športni problem, ampak predstavlja odprava projekt, kjer mora biti izpolnjena dolga vrsta pogojev, če hočemo, da bo uspešen.

Paleta problemov in nalog je bila zelo pisana. Od uradnih obiskov v nepalskih konzulatih in na njihovem zunanem ministrstvu, do poduka šerpa o tem, kako je treba kuhati ajdove žgance!

Mogoče je pri celotni odpravi največji problem prav v tem, kako za odpravo navdušiti ljudi, ki tja sploh ne bodo šli, se pa brez njihove pomoči in sodelovanja odprava ne bi premaknila niti iz Ljubljane.

Naj jih nekaj naštejemo: vodstvo Planinske zveze, podjetja, ki so nam pripravila večji del zelo zahtevne opreme, razni finančniki, zdravstveno osebje, špediterji, cariniki, nenazadnje pa tudi sodelavci in domači, ki so privolili v to, da enega izmed njih dobre tri mesece ne bo.

Povedati je treba še to, da je z nami simpatizirala kar številna javnost, ki je svojo privrženost izkazala tudi s tem, da so naročili razglednice, ki jih je pripravila odprava – torej so plačevali neke vrste vstopnino. Našega „našega stopa“ žal niso mogli spremljati direktno, upam pa, da bodo filmski zapisi, ki bodo na sporedu na televiziji v januarju ali februarju prihodnjega leta, dober prikaz naše poti.

Pri organizaciji in izvedbi naše odprave se je večkrat izkazalo, da pri tem poslu nismo več zeleni začetniki, ampak imamo določene izkušnje. Res je sicer, da lahko marsikateri podatek izkoristimo tudi iz knjig in revij, zdi pa se, da je zlasti na tem področju praksa še kako pomembna.

Gora Kangbačen našim alpinistom ni tuja in smo imeli pri njej že stare dolgove. L. 1965 so po njenih plazovitih pobočjih iskali pot proti vrhu člani druge jugoslovanske himalajske odprave. Z velikim trudom, ki je včasih mejil že na skrajne človeške zmožnosti, so uspeli najti najugodnejšo smer in po njej sta dva člana prišla do višine 7.700 m, torej le dobrih 200 metrov pod vrh.

Zal pa ju je prehitela noč in bila sta prisiljena bivakirati kljub sorazmerno slabi opremi. Po ledenomrzli noči sta se naslednje jutro z zadnjimi močmi privlekla do tabora 3, kjer ju je zdravnik z infuzijami spet vpisal v klub živih. Res, da se je morala druga jugoslovanska odprava vrniti v domovino brez osvojenega vrha, vendar je bila pot na Kangbačen znana. Potrebno je bilo samo izbrati ustrezno moštvo, ga dobro opremiti in upravičeno smo lahko upali, da nam to pot vrh ne bo ušel. Zapisal sem, upali zato, ker bi nam skrajno slabo vreme vzpon tudi preprečilo, kljub vsem dobrim pripravam.

Pobočja Kangbačena so zelo plazovita in zato je treba imeti dovolj časa in potrpljenja, da prečiš nevarna mesta takrat, ko je možnost za plaz najmanjša. Mislim, da je bilo pomembno to, da je bil vodja naše odprave Tone Škarja, član odprave na Kangbačen l. 1965. Vsa pota in vsi prehodi na gori so mu bili do podrobnosti jasni. To nam je koristilo zlasti na začetku našega vzpona, ko smo postavljali naše tabore I., II. in III. v megli in snegu. Monsumsko obdobje se je letos precej zavleklo in tako sta nas megla in vsakodnevno sneženje spremljala do konca septembra, čeprav je uradni konec monsumskega obdobja sredi septembra, na severnih straneh Himalaje, torej na pobočjih, kjer smo se vzpenjali, pa še celo nekaj prej. Posebnost vseh odprav na visoke himalajske vrhove so dolgi pristopni marši. Nepal je dežela pešcev in celo v svojem grbu imajo odtis dveh bosih nog. Samo ena cesta preseže deželo ter povezuje glavno mesto Katmandu na jugu z Indijo in na severu s Kitajsko.

Narava sama je ogradila to starodavno kraljevino na jugu s širokim pasom zamočvirjene džungle Teraj,

kjer se prirejajo lov na tigre, na severu pa z ledenim obzidjem Himalaje. Tako je ostal Nepal nekakšna blazina med azijskima velikanoma Kitajsko in Indijo.

Za našo odpravo se je začel pohod v mestu Doran, ki leži ob vznožju prvega predgorja Himalaje. Pred nami je bilo približno 250 km poti, katero bi po kvaliteti in opremljenosti lahko primerjal s potjo na Kamniško sedlo, ali pa na Komno.

Vsa naša prtljaga je tehtala okoli 7,5 ton, bila pa je zložena v tovore po 30 kg, kot je to navada pri nepalskih nosačih. Večji del tovorov smo imeli zapakirane v plastičnih sodih tako, da vsakodnevni nalivi niso poškodovali opreme. Navajen na naše razmere, kjer stalno primanjkuje ljudi, sem si kar težko zamišljal, kje bomo dobili okrog 260 nosačev za vso našo robo. Pa s tem ni bilo nobenih posebnih težav. Serpe so uspeli kar hitro naloviti ljudi, ki so bili pripravljeno nositi naše tovore za 15 rupij dnevno. Ena rupija je 1,5 dinarja!

Nekateri junaki so si naložili celo po dva tovora, za kar so potem razumljivo zaslužili po 30 rupij.

Kolona nosačev je bila zelo pisana, o čokatih Tibetancev, ki so z lahkoto nosili svoje tovore, do drobnih starih ženic, ki so komajda zdržale po eno ali dve etapi. Člani odprave se niti nismo poskušali kosati z nosači in je bilo v naših krošnjah le po 10–15 kg prtljage.

Dnevno smo prehodili približno 15 km, kar pomeni sicer štiri ure normalne hoje, seveda pa so zanj nosači porabili vsaj šest do osem ur. Zaradi deževja so vse reke močno narasle, zato smo hodili po poteh, ki se držijo gorskih grebenov. Večji del naše poti je ležal v višini med 2 in 3 tisoč metri višine. Tu je pokrajina še bujno porasla, saj uspeva riž celo do višine 2.000 metrov, krompir in ajda pa tudi na višini do 3.500 metrov, a iglasti gozd celo do 4.000 m.

Dežela je kar precej naseljena in lepo obdelana. Tudi na zelo strmih pobočjih so naredili terase in jih posejali z rižem. Za razliko od Indije, kjer še vedno gospodari lakota, pridelajo Nepalci dovolj hrane in riž še celo izvažajo. Rodovitno zemljo domačini zelo cenijo, zato je bila naša pot na prehodih skozi polja široka le 20 do 30 cm, kolikor je širok nasip, ki loči teraso od terase. Čeprav so nosači težko lovili ravnotežje po razmočeni ilovici, nisem videl nobenega, ki bi zagazil med riževne sadike. Pri tem sem se večkrat spomnil naše dežele, katero bi najrajši v celoti pozidali in zasfitali.

Naše bazno taborišče pod Kangbačenom smo postavili na ledeniku Ramtang po dvajsetih dneh napornega pohoda. Šotore smo postavili v višini 5.250 m. Baza ni bila preveč prijetna, zato smo prav radi šli navzgor v višje taborišče. Edina svetla točka v bazi je bila naša kuhinja, ki je odlično delovala. To modrost, da je kuhinja eden izmed osnovnih pogojev za uspešnost odprave, nam je eden izmed naših starih Himalajcev pojasnil takole: če boste lačni, boste sitni, če boste sitni, se boste kregali, če se boste kregali, ekspedicija ne bo uspela. No, lačni nismo bili!

Eden izmed osnovnih problemov pri vzponu je dobra aklimatizacija. Kaj pomeni pomanjkanje kisika ve dobro vsak, ki je že prestopil višino 3.000 m in sprva začudeno ugotavljal, da je kar naprej zasopel, da ga boli glava in, da nima apetita.

Naši „tovornjaki“ so bili vso dolgo in naporno pot dodobra oprtani.

Franc Jeromen iz IRI v baznem taborišču pod Kangbačenom.

Z aklimatizacijo te težave minejo in po nekaj dneh smo se v bazi že odlično počutili. Aklimatizira se človek najlaže tako, da gre v višje taborišče, kjer že občuti znake višinske bolezni, dan ali dva vzdrži na višini, potem pa se spet umakne navzdol. V nižjem taborišču se dobro spočije in, ko gre prihodnjič do prvotno dosežene višine, tam težav ne bo več imel. Aklimatizirali smo se torej postopno tako, da smo se vedno znova vračali v bazo, si nabrali novih moči in spet odhajali na goro, v vedno višja taborišča. Seveda pa se je možno aklimatizirati le nekako do višine 6.500 m. Na tej višini se aklimatiziran alpinist še kar dobro počuti, izleti više pa naj bodo čim bolj kratkotrajni. Nekateri ekspedicije si v višinah nad 7.000 m pomagajo s kisikom, vendar se v zadnjem času uveljavlja mnenje, da je višino do 8.000 m možno doseči tudi brez kisika.

S seboj smo sicer imeli okoli 30 bomb kisika, porabili pa smo samo eno in še to v baznem taborišču, ko je zdravnik prijatelju, ki je staknil pljučnico, pomagal tudi s kisikom.

Skupno smo na gori postavili kar pet taborišč, zadnje na višini 7.500 m, pripeto na skalni pomol, ki ga je ščitil pred plazovi. Seveda je opremljenost taborišč padala obratno sorazmerno z višino. Tako smo v tabor I znosili okrog 1.500 kg opreme, v zadnjega pa komaj še 100 kg.

Zapisati bi pravzaprav moral „znosili so“, namreč Serpe. S seboj smo jih imeli 10 in oni so poskrbeli za celotni transport opreme. Serpe so neke vrste višinski nosači in so nujni sestavni del celotne ekipe. Brez njihovega sodelovanja si zaenkrat ne morem zamisliti takšne odprave. Ti fantje so namreč z lahkoto nosili po 20 kg težke tovore v višine med 5 in 6,5 tisoč metrov že takoj prve dni, ko smo prišli v bazo. Njihova velika prednost je v tem, da se že rodijo aklimatizirani, saj živijo povečini v vaseh okoli Everesta, na višinah med 3–4.000 m. Razumljivo pa je tudi Serpe dajala sapa v večjih višinah. Hodili so prav tako počasi kot mi. Za Serpe so ekspedicije edini vir zaslužka, ali vsaj glavni vir, zato se udeležijo kar dveh na leto in sicer pred in po monsumu, to je spomladi in jeseni. Serpe imajo v Katmanduju svoje združenje, ki ureja odnose med njimi in posameznimi ekspedicijami.

Varnosti je bila na gori posvečena kar največja pozornost. Zato smo vsa izpostavljena mesta opremlili s fiksnimi vrvmi, ponekod pa tudi s pletenimi lestvami. Napredovali smo vedno tako, da so si posamezne skupine sledile druga drugi. Takšen način napredovanja pomeni poleg objektivno največje možne varnosti zlasti še močno psihološko podporo

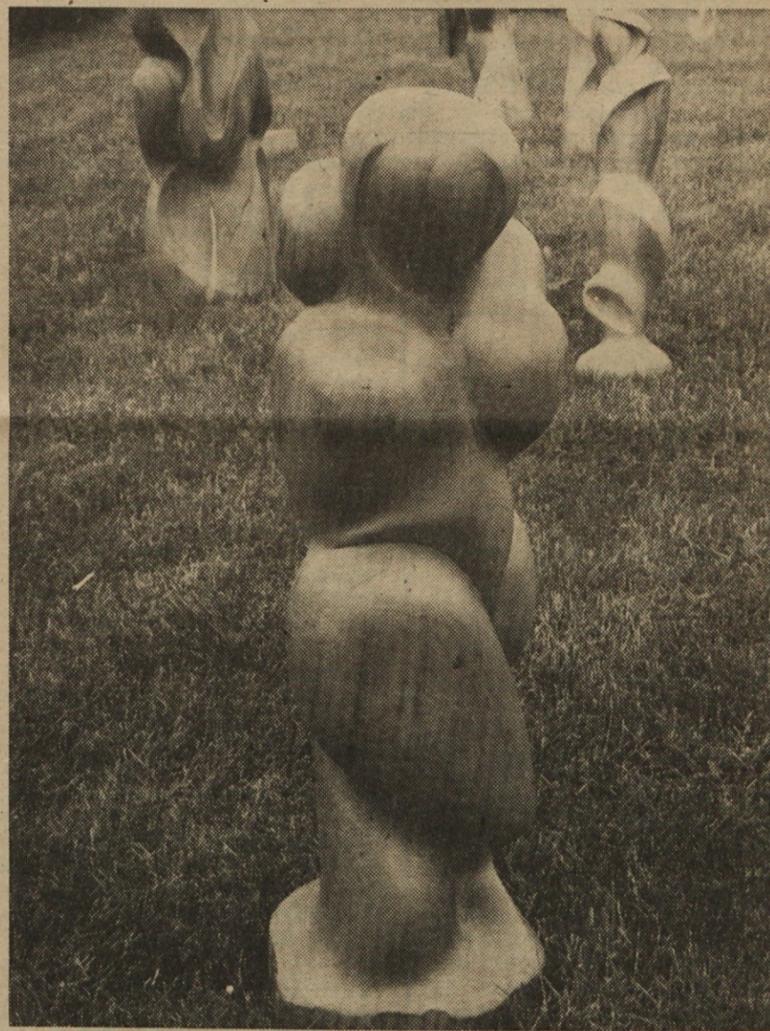
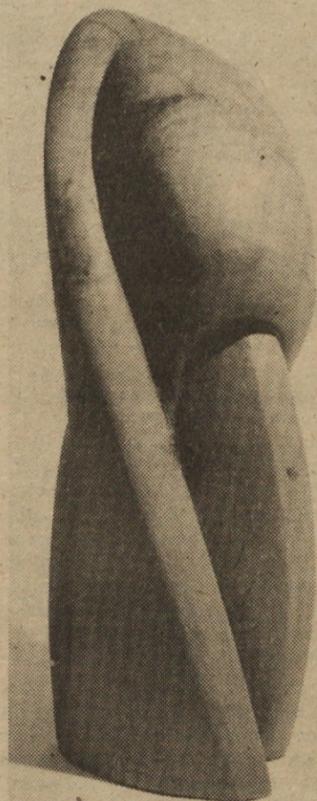
Lojze Čampa — samotni popotnik na poti iskanja čiste kiparske forme

(Nadaljevanje s 6. strani)

nih idej in ustvarjalnosti, premalo možnosti za lasten umetniški izraz. Zato je odnehal z realizmom in se lotil iskanja nove poti, poti čiste kiparske forme, abstraktnega kiparskega ustvarjanja. Tu najde več, tu sprošča svoja nagnjenja in širino občutenj. Našel je obliko lastnega izpovedovanja, sicer v nasprotju s svojimi prvimi stvaritvami.

Njegovi stiki s kiparjem Stanetom Jarmom so bili odločilni, da je v svojem kiparskem ustvarjanju začel na pot iskanja čistih oblik. Sam pravi, da umetnost ni racionalni fenomen in je tudi ni moč razlagati, umetnost je treba doživljati in doživlja jo lahko samo likovno občutljiv človek. Lojze Čampa je v šestih letih svojega kiparskega samorastništva ustvaril dolgo vrsto skulptur, koliko niti sam v pogovoru ni znal odgovoriti. Vsekakor je izredno ploden in svoja najboljša dela je javnosti prikazal že tudi na mnogih razstavah.

Prvič je razstavljal l. 1971 skupno z akademskim slikarjem Leonom Koprčcem v Kočevju. Tu je bilo 26 njegovih del. Naslednje leto je imel samostojno razstavo v Prešernovi hiši v Kranju, kjer je razstavil 22 skulptur. Tudi lani je imel samostojno razstavo in sicer v domači Ribnici, kjer so si številni obiskovalci lahko ogledali 30

Nekaj skulptur je fotografu „nastavil“ kar na vrhu.

za napredujočo trojico, ki dobro ve, da bi jim v primeru potrebe takoj priskočili na pomoč prijatelji, ki hodijo nekaj ur za njimi. Ta pomoč je prišla vsakemu od nas prav zlasti pri spustu, ko si ves utrujen prišel do nižjega tabora in so ti prijatelji prišli naproti s termovko vročega čaja.

Dobre priprave in kar zadovoljivo vreme so nam omogočili, da je vrh Kangbačena v treh skupinah osvojilo skupno devet članov odprave in 1 Šerpa.

Ko smo po povratku prišli v Katmandu, so nam na himalajskem združenju povedali, da že osem let ni osvojila vrh takšne kategorije kot je Kangbačen, skupina tolikih članov ene odprave. Še zlasti pa so se čudili naši hitrosti, saj je prva trojica osvojila vrh že dvajset dni po prihodu v bazno taborišče.

Ko sedaj doma urejamo zapise, posnetke in pripravljamo razna poročila, bomo naše mnenje združili na ta-le skupni imenovalec: ni bilo vedno lepo, bilo je hudo vroče in hudo mrz, večkrat se imamo le sreč zahvaliti, da smo ostali vsi živi, bili smo večkrat mokri kot suhi in pijavke so nas obzirale, ampak še bi šli!

(Dalje prihodnjič)

njegovih stvaritev. Najbogatejši prikaz Čampovih kiparskih del je pomenila lanska samostojna razstava v Idriji, kjer se je pokazal s 36 skulpturami.

Letos sicer ni razstavljal, kar pa ne pomeni, da je njegovo kiparsko ustvarjanje zastalo. Prej nasprotno, saj se že dolgo pripravlja na razstavo, ki naj bi jo imel prihodnji marec, ali april v Kostonjčevici, naslednjo pa nekako v jeseni v Piranu.

Vem, da o Lojzetu Čampi, skromnem, a ustvarjalnem kiparju, likovniku, ki neutrudljivo išče svojo lastno izpovedno obliko, nismo povedali vsega. Nič za to, prav gotovo nam bo s svojimi deli, dosežki in stvaritvami za to še dal dovolj priložnosti, saj na svoji iskalni poti ne kani odnehati. Radi se bomo zato še srečali z njim, še pokramljali o njem in njegovih skulpturah in pogledali na njegove razstave.

In, ker je pričujoči zapis o Lojzetu Čampi kot rečeno skromen, le drobno, naj o njegovih umetniških nagnjenjih in izpovedi spregovore še slike skulptur, ki smo jih izbrali k zapisu.

—J. C.—

Pomebeni uspehi

Približuje se čas, ko delovne in druge organizacije pregledujejo delo preteklega obdobja. To velja tudi za planince Iskre - Elektromehanike, katerih osnovni namen je nuditi članom kolektivna organizirano rekreacijo in sprostitve v gorskem svetu ter na tak način prispevati k boljši produktivnosti in uspehu delovne organizacije.

Letošnje leto je pravzaprav nekakšna prelomnica v planinstvu kranjske Iskre. Od l. 1949 do l. 1953 je tu delovalo PD Iskra s svojim A. O., ki je bilo ukinjeno, oziroma je prešlo v sklop PD Kranj. Vse do letos, ko je bila ustanovljena planinska sekcija v Elektromehaniki, nismo imeli več lastne planinske organizacije. Da je vrzel na tem področju dejansko obstajala, se je izkazalo med letom. Organiziranih izletov so se namreč udeleževali predvsem člani kolektiva, ki sami nimajo dovolj korajže in izkušenj za samostojne pohode v gore. Od skupno 25 organiziranih izletov je bilo izvedenih 22. Pri teh je bilo aktivno porabljenega časa (hoje) približno 170 ur, udeležencev pa je bilo 550.

Za posamezne izlete sta bila zanimanje in udeležba slabša, za druge pa tolikšna, da ni bilo mogoče sprejeti vseh kandidatov in jih popeljati na cilj, saj smo varnost na vsakem koraku postavljali na prvo mesto. Planinski izleti namreč niso običajni (planinci jih imenujejo ture, vzhoni), povezani so z naporom in številnimi nevarnostmi in so lahko usodni, če pristopimo lahkomišelnost in nepoučeno. Nudijo pa izredno veliko nepovratnega razvedrila ter krepijo telo in duha.

Z organiziranjem manj in bolj zahtevnih izletov smo skušali zadovoljiti slehernega ljubitelja planin in približati gorski svet čimvečjemu številu članov kolektiva. Največ je bilo takih, ki so vodili na markantne, lahko dosegljive vrhove s travnatimi pobočji, npr. Tolsti vrh, Čaven, Snež-

nik, ipd. Srečno smo izvedli tudi zahtevnejše ture kot: Jalovec, Razor, Škrlatica, Triglav (Števeci) idr. Tudi naših obmejnih vrhov nismo zamenjali. Bili smo na Golici, Kepi in Peci. Šli pa smo tudi v sosednjo Italijo in Avstrijo ter navezali stike z zamejskimi Slovenci. Osvojili smo Montaž, Ankogel, Sonnblick, Obir, Kitzsteinhorn in bili na Bleščeči Planini. Prekusili smo tudi dopustniško obliko planinarjenja (8 dni - Durmitor). Prav tej bo treba v bodoče posvetiti več pozornosti. Pri svojem delu smo sodelovali z matičnim PD (za kolektiv so koristni predvsem izleti iz programa „Občani Kranja hodijo v gore“, ki jih je bilo skupaj 14) in drugimi, s smučarsko sekcijo ter s kulturno komisijo Elektromehanike. Žal s konferenco ZSMS Elektromehanike nismo navezali posebnih stikov, ker mladi ne kažejo kdove kakšnega zanimanja za planinarjenje. Poleg navedenega smo izvedli tudi planinsko predavanje z barvnimi diapozitivi, ki je lepo uspelo. Pripomniti pa je treba, da smo na njem pogrešali domačine. Prav zanimivo je, da je bila na predavanju približno polovica udeležencev iz Ljubljane. Se bi lahko navajal, ker smo med drugim sodelovali tudi v delovnih akcijah, pa naj bo dovolj.

Zastavljeni program smo torej v celoti realizirali ter izvedli še več kot smo zastavili. Žal nismo imeli lažjega planinskega izleta za naše upokojence člane po njihovi želji. To pa zato, ker ni bilo z njihove strani niti predloga niti zanimanja.

Tako smo torej pred občnim zborom, kjer bomo potegnili črto in zastavili program za drugo leto.

Le

Tokrat manj uspešni

Za dan republike je Šaleški šahovski klub iz Velenja priredil 29. in 30. novembra v Velenju moštveni šahovski hitropotezni turnir, na katerem je sodelovalo 14 povabljenih ekip, med njimi pa tudi Iskrina ekipa. Našega šaha na tem turnirju žal ni zastopala najmočnejša naša ekipa, zato je bil tudi dosežek skromnejši od tistih, ki smo jih vajeni na drugih podobnih prireditvah.

Ekipa Iskre, ki so jo to pot sestavljali: Jože Papler, Jože Kerec, Vito Soukal, Bogdan Brezigar, Martin Brce in Stane Furlan, se je uvrstila na skromno 9. mesto, kar je vsekakor slabši rezultat od tistega, kar bi od nje lahko pričakovali.

„Olajševalna okoliščina“ pri tem je, da so tudi šahovske figure okrogle in, da vselej tudi ne gre tako, kot bi bilo želeli. Ostaja nam upanje, da se bomo bolje odrezali na turnirju na čast dneva JLA, na dvoboju z ekipo ljubljanske garnizije, ki bo 8. decembra dopoldne v Domu JLA.

B. Brezigar

Obvestilo

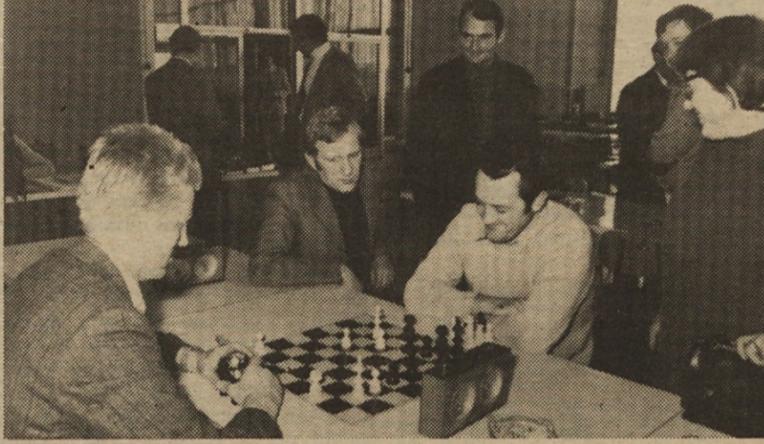
Predvidoma bomo tudi v sezoni 1975 organizirali smučarske tečaje v Gozd Martuljku za tiste, ki si želijo nabrati osnovnih smučarskih veščin. Tečaji bodo od 19. 1. do 9. 2. 1975. V tem času bodo šolske počitnice, zato opozarjamo starše, da bodo na tečaj poslali lahko svoje otroke.

Vse podrobnosti o tečaju bodo objavljene v prihodnji številki ISKRE.

Solidna uvrstitev

V Vrnjački banji je bilo v času od 17. do 23. novembra letošnje posamično sindikalno šahovsko prvenstvo Jugoslavije, na katerem je v celoti sodelovalo 360 najboljših šahistov iz delovnih in drugih organizacij vse države. Med pričimi desetimi udeleženci tega prvenstva iz Slovenije smo tudi Iskraši imeli svojega zastopnika - Jožeta Kereca iz Iskre - Raziskovalnega inštituta.

Z nastopom našega Jožeta Kereca na tem prvenstvu smo lahko več kot

V odmoru med dvema partijama Jože Kerec (IRI) z zanimanjem spremlja partijo „kar tako“ med dvema udeležencema letošnjega hitropoteznega prvenstva v Kranju.

zadovoljni, saj je bila konkurenca vsekakor izredno močna. Na prvenstvu je sodelovalo okrog 80 mojstrskih kandidatov, ter prvo in drugo kategornikov, s katerimi obračun prav gotovo ni bil lahek. Naš Jože Kerec, prav tako

Tone Tomazin: Plaz pod Mojstrovko.

Razstava »Naše gore«

Skoraj 1000 delavk in delavcev iz kranjske Elektromehanike je včlanjenih v Planinsko društvo Kranj. Njih pa tudi druge ljubitelje gora v ZP Iskra opozarjamo, da je v Mestni hiši v

Kranju odprta razstava pod naslovom Naše gore. Organizirali so jo kot eno zadnjih jubilejnih akcij PD Kranj ob 75. obletnici organiziranega planinstva v tem mestu.

Slovesnosti ob otvoritvi razstave se je udeležilo več kot 100 gostov. Med njimi je bilo več umetnikov, družbenopolitičnih delavcev in članov PD. Razstavo je odprl predsednik kranjskega planinskega društva Franci Ekar, strokovno besedilo pa je za razstavo napisala Beba Jenčič.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta **ANTONA NIKOLETIJA** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz vzdrževanja strojev - tekoča opravila za podarjeni venec, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti

neutolažljivi sin
Tone z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta **ANTONA POŽEKA** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz TEA, posebno pa peresni liniji, za denarno pomoč in izrečeno sožalje zalujoča hčerka

Anica Zaletel z družino

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega očeta **FRANCA JAKOMINI** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz obrata Števeci - vrtnalnice, lakirnice in kontrole števecv - izrečeno sožalje in denarno pomoč. Zalujoča hči

Valentina Dulec

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta **JAKOBA KOPAČA** se zahvaljujem sodelavcem v obratu ATN na traku ATA in številčnika za podarjeni venec in denarno pomoč

zalujoča hči
Ivanka Turk

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega očeta **JAKOBA ŽEPIČA** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem oddelkov RTO in TR TEA iz Elektromehanike v Kranju za izrečeno sožalje in podarjena venca. Iskrena zahvala velja tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Sinova Milan in Franc

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta **KARLA KAVAŠA** se iskreno zahvaljujem svojim sodelavcem in sodelavkam v oddelku termoplastov v kranjski „Iskri“ za izraženo sožalje ter denarno pomoč

hčerka Anica Lahovec

Tekmujmo za srebrni in zlati čeveljček

Obveščamo cenjene bralce, da sta Šolski center za telesno vzgojo v Ljubljani in Partizan Slovenije, zveza za športno rekreacijo in telesno vzgojo izdala knjižico „HODI“.

Knjižica je žepnega formata, v njej pa je opisano, zakaj naj hodimo, ter kdaj, s kom in kam naj hodimo. V knjižici je polno praktičnih nasvetov glede dolžine sprehodov in izletov, glede opreme, istočasno pa razlaga način tekmovanja za značko srebrni in zlati čeveljček. S tem v zvezi je v knjižici tudi evidenčni kartonček za izpolnjevanje prehojeni kilometrov, ki ga je potrebno poslati na Partizan Slovenije, kjer ga pregledajo in na naveden naslov pošljejo ustrezno značko.

Priporočamo društvom, delovnim organizacijam in seveda posameznikom, da si knjižico „HODI“, ki stane 6,00 din, čimprej priskrbijo. Dobite jo na Šolskem centru za telesno vzgojo, Ljubljana, Gortanova ulica 22.

VIII. ZIMSKO ŠPORTNE IGRE OBSS - 15. in 16. FEBRUARJA V MOJSTRANI POD POKROVITELJSTVOM PODJETJA „ELEKTRO-GORENJSKA“, KRANJ

ObSS Kranj letos že osmič zapovrstjo organizira zimske športne igre in kot je večkrat, tudi letos v Mojstrani.

Organizacijski odbor že pridno zaseda in dela, da bo pravočasno vse na red, od prog do nagrad.

Tekmovanje bo v veleslalomu v naslednje tekmovalne razrede:

moški:

- „A“ do starosti 25 let (rojeni 1950 in mlajši)
- „B“ od 25 do 30 let (rojeni 1945-1949)
- „C“ od 30 do 35 let (1940-1944)
- „D“ od 35 do 40 let (1935-1939)
- „E“ od 40 do 45 let (1930-1934)
- „F“ od 46 do 50 let (1925-1929)
- „G“ nad 50 let (rojeni 1924 in starejši)

ženske:

- „A“ do starosti 25 let (1950 in mlajše)
- „B“ od 25 do 35 let (1940 do 1949)
- „C“ od 35 do 45 let (1930 do 1939)
- „D“ nad 45 let (rojene 1929 in starejše).

Kot zanimivost tekmovalca, naj povemo, da bosta pokala prejela zmagovalca moška in ženska ekipa, da bodo kolajne in nagrade prejeli prvi trije tekmovalci vsake kategorije dočim bo med ostale tekmovalce z žrebom razdeljeno še nekaj lepih nagrad. Tudi tisti, ki letos tekmujejo že petič na zimskih športnih igrah ObSS Kranj, bodo prejeli lične diplome.

Koliko bo letos tekmovalcev? Vsako leto njihovo število občutno narašča (1972 - 222, 1973 - 360, 1974 - 400, 1975 - ?) narašča pa tudi število tistih, ki se samo prijavijo, organizatorjem napravijo veliko dela, na štartu pa se zaman oziramo za njimi! Še vsako leto je bilo na „sindikalnem prvenstvu“ navdse prijetno, zato je lahko žal tistim, ki se te prijetne in „zagrizene“ preizkušnje prožnosti duha in telesa, kljub vsem vabilom ne udeležujejo.

Spored Prešernovega gledališča

SOBOTA, 7.12.1974, ob 16. uri - IZVEN

Euripides: „BAKHANTKE“
Gostuje diplomatska predstava Akademije za gledališče, radio, film in TV

NEDELJA, 8.12.1974, ob 18. uri

I. Cankar: „POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI“
Gostovanje v Litiji

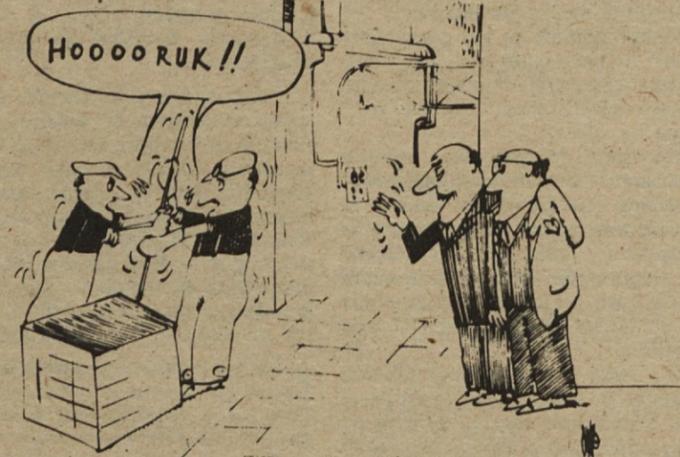
TOREK, 10.12.1974, ob 16. uri

I. Cankar: „POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI“
Zaključena predstava za šolski center ISKRA

SOBOTA, 14.12.1974, ob 19,30 uri - red: KOLEKTIVI-SOBOTA

I. Cankar: „HLAPEC JERNEJ“
Gostuje Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica

DOPISUJTE V ISKRO

- Vidiš, tudi pri nas se sliši beseda delavcev!